REDAKCJA i ADMINISTRACJA:
Kraków, Rynek Główny 36
Telefony redakcji: 556-53; 585-10; — Telefon administracji 585-10; — wewn. 23
Sekretariat redakcji - czynny w godzinach 10—12, 16—18
Administracja czynna w godz. od 8—16, w soboty od 8—15

Dziś 8 stron

Cena 3 zł

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Rok 56 | Kraków, 31 sierpnia 1947 r. | Nr. 238

Eisenhower „stawia" na pokój i współpracę

NOWY JORK. (SAP). „Żaden naród nie będzie w stanie sprowokować i prowadzić długotrwałej wojny z jakimkolwiek sukcesem" powiedział" generał Eisenhower w przemowie wygłoszonej na zebraniu Kongresu Legionu Amerykańskiego.

Generał Eisenhower wypowiedział się za przywróceniem obowiązkowej służby wojskowej. Generał podkreślił, że nie przewiduje wojny w najbliższym czasie i dodał, że bezpieczeństwo wszystkich krajów, łącznie ze Stanami Zjednoczonymi zależne jest od międzynarodowego zrozumienia i współpracy.

Muzyczka znał wszystkie tajemnice podziemia

„SZARA EMINENCJA" WiN-u ZEZNAJE

Zamknięcie postępowania dowodowego w procesie krakowskim

KRAKÓW — W 15-ym dniu przewodu sądowego sąd przesłuchał świadka Ludwika Muzyczkę.

Świadek obrony Józef Guzik zeznawał na okoliczność działalności osk. Kabata w okresie okupacji w ramach Batalionów Chłopskich.

Następnym świadkiem jest doprowadzony z więzienia Ludwik Muzyczka. Muzyczka w skąpych słowach przedstawia sądowi przebieg swoich kontaktów z oskarżonymi Niepokólczyckim, Kaczmarczykiem i Ostafinem. Świadek brał udział w konferencji komendantów obszarów WiN w Poznaniu po aresztowaniu płk. Rzepeckiego, na której zapadła decyzja przekazania kolejno kierownictwa WiN Sławborowi.

Mówiąc o roli osk. Kaczmarczyka świadek przyznaje, że zwrócił się do niego o zaopiniowanie tekstu deklaracji ideowej WiN, zaś w październiku 1946 r. skierował Kaczmarczyka do Niepokólczyckiego.

Pytania zadawane świadkowi przez obrońcę osk. Niepokólczyckiego mec. Maślankę zmierzają do wyjaśnienia roli świadka na odprawach komendy głównej WiN, oraz sprawy jego obecności udziału w pobieraniu przez komendę ważnych decyzji, jak np. decyzji utworzenia WiN o przyjęciu deklaracji ideowej oraz o powołaniu nowego kierownika WiN po aresztowaniu płk. Rzepeckiego.

Muzyczka przyznaje, że negatywny stosunek PSL i grupy Popiela do nowej rzeczywistości zbliżył te grupy ideowo do podziemia.

Z odpowiedzi świadka wynika, że był on jednym z najbardziej wtajemniczonych ludzi WiN-u i jego „szara eminencją". Brał udział we wszystkich zasadniczych konferencjach na najwyższych szczeblach i pełnił funkcję doradcy politycznego Niepokólczyckiego, inspirując wiele akcji WiN-u.

Świadek odpowiada na pytania adw. Maślanki bardzo powściągliwie i w dalszym ciągu zaprzecza swej przynależności organizacyjnej do komendy głównej WiN-u.

Po przesłuchaniu świadka Muzyczki prokurator za zgodą obrony, zrzekł się przesłuchiwania dalszych świadków wobec czego Sąd ogłasza zamknięcie przewodu sądowego i zarządza przerwę do czwartku 14 września br.

Polska delegacja na sesję ONZ

WARSZAWA. W dniach najbliższych wyjeżdża do Nowego Jorku delegacja polska na drugą sesję Ogólnego Zgromadzenia Organizacji Narodów Zjednoczonych, która rozpocznie się w dniu 16 września rb.

Na czele delegacji stoi minister spraw zagranicznych Zygmunt Modzelewski. W skład delegacji wchodzą m. in. amb. tow. Lange, amb. Winiewicz, wicedyr. Żebrowski, poseł Drohojowski, min Ksawery Pruszyński i min. Złotowski.

Oświadczenie premiera Dinnyesa

„Wybory zwrotnym punktem w historii Węgier"

BUDAPESZT — W dniu dzisiejszym na Węgrzech odbywają się wybory do parlamentu, w których bierze udział 10 stronnictw, w tym 4 największe wystąpują w bloku demokratycznym. Przebieg kampanii wyborczej był najzupełniej spokojny. Opozycja miała swobodę w urządzaniach zgromadzeń i propagandy wyborczej.

Korespondenci otrzymywali [illegible] zwolenie na odwiedzanie lokali wyborczych w czasie głosowania.

BUDAPESZT — Premier węgierski Lajos Dinnyes wygłosił dłuższe przemówienie przez radio, w którym potwierdził m. in. [illegible] że naród węgierski udaje się do urn wyborczych, by określić swą przyszłość i los. Wybory te będą punktem zwrotnym życia narodu węgierskiego. Dlatego też zarówno zagranica jak opinia w kraju z zaciekawieniem oczekuje ich wyników. Pragnę podkreślić, że z wyjątkiem drobnych kilku błędów, warunki porozumienia wyborczego pomiędzy partiami koalicji rządowej zostały całkowicie wykonane, przyczyniło się do pogłębienia jedności wśród partii, należących do frontu demokratycznego.

Prezydent Bierut przemawia dziś przez radio

WARSZAWA (PAP). Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Bolesław Bierut wygłosi w niedzielę, dnia 31 bm. o godz. 12.00 przemówienie przed mikrofonem Polskiego Radia poświęcone zagadnieniu odbudowy stolicy.

USA dyktują wysokość potrzeb Europy

PARYŻ. W Paryżu odbyło się spotkanie między podsekretarzem stanu Claytonem a członkami komisji koordynacyjnej, wyłonionej przez konferencję 16 państw w sprawie realizacji planu Marshalla.

W wyniku spotkania sprawozdanie komisji o potrzebach Europy nie zostanie wysłane do Waszyngtonu w dniu 1. września, jak pierwotnie zamierzono. Raport komisji ocenia potrzeby Europy w najbliższych czterech latach na sumę 29 miliardów dolarów. Amerykanie, uważając kwotę tą za zbyt wysoką, zażądali od komisji przeprowadzenia odpowiednich korektur.

[illegible] wycieczka harcerzy bretońskich [illegible] (Francja) którzy w dniu dzisiejszym występują z piosenkami [illegible] tańcami ludowymi w Katowicach.

Na zdjęciu grupa harcerzy ogląda ruiny kościoła św. Aleksandra na placu Trzech Krzyży w Warszawie.

Monopartyjny rząd w Grecji wprowadzi kraj do katastrofy

ATENY. — Wbrew wczorajszym pogłoskom, nie Maksimos a Tsaldaris, przywódca populistów greckich przedstawił królowi Pawłowi listę członków nowego gabinetu wobec tego, że dwudniowe rozmowy prowadzone przez Dymitriosa Maksimosa w sprawie sformowania rządu z udziałem przedstawicieli 7 partii politycznych zakończyły się niepowodzeniem.

W nowym rządzie, zaprzysiężonym już przez króla, wszystkie teki otrzymali przedstawiciele partii populistów z wyjątkiem teki ministra aprowizacji, która powierzono niezależnemu rojaliście Sakelariu. Tsaldaris jako premier zachował również teke ministra spraw zagranicznych.

Populiści nie posiadają w Izbie bezwzględnej większości.

Powszechnie panuje przekonanie, iż decyzja Tsaldarisa może jeszcze bardziej pogorszyć sytuację w Grecji w kraju i na arenie międzynarodowej.

Koniec eskapady faszystów norweskich

SZTOKHOLM. Według doniesień z Oslo, norweskie ministerstwo spraw zagranicznych komunikuje, iż 10 faszystów norweskich, którym udało się zbiec na jachcie „Soloris", z obozu dla internowanych w pobliżu Bergen, przybył do Brazylii, gdzie zostali internowani przez władze brazylijskie na wyspach Fernando Noronha. Poselstwo norweskie w Rio de Janeiro żąda wydania zbiegów.

W ciągu 90 dni nastąpi wycofanie wojsk sojuszniczych

ZSRR ratyfikował traktaty pokojowe

MOSKWA. Prezydium Rady Najwyższej ZSRR ratyfikowało w dniu wczorajszym traktaty pokojowe z Włochami, Rumunią, Węgrami, Bułgarią i Finlandią.

Następstwa wejścia w życie traktatów pokojowych z b. satelitami Niemiec są następujące: a) Oddziały sojusznicze winny być wycofane w ciągu 90 dni z terytoriów odnośnych państw eksnieprzyjacielskich o-raz członkowie wielkie [illegible] winny w ciągu roku powziąść [illegible] co do wszystkości kolonii włoskich.

Zwolennicy faszyzmu w Niemczech podnoszą głowy

PRAGA. Obradująca w Pradze Rada Naczelna światowej federacji młodzieży demokratycznej wysłuchała ostatnie sprawozdania komisji, która zwiedziła Niemcy.

Sekretarz komisji Williams oświadczył, że faszyzm ma w dalszym ciągu wielu zwolenników w Niemczech niemniej jednak prawda jest, że są tam również siły demokratyczne, które młodzież demokratyczna całego świata powinna popierać w ich walce przeciwko reakcji.

Przyszłość Kanału Sueskiego przedmiotem obrad Rady

NOWY JORK. Rada Bezpieczeństwa odrzuciła rezolucję kolumbijską, zalecającą wznowienie bezpośrednich rokowań między Egiptem a Wielką Brytania w sprawie

a) wycofania wojsk brytyjskich z Egiptu,

b) zawarcia układu wzajemnej ochrony Kanału Sueskiego i

c) zakończenie łącznej administracji Sudanu.

Głosowanie poprzedziła ożywiona dyskusja w toku której przedstawiciel Związku Radzieckiego Gromyko ostro skrytykował rezolucję kolumbijską.

Nowa konferencja Trzech w Berlinie

PARYŻ. Urzędowo podano do wiadomości, że [illegible] września rozpocznie się w Berlinie anglo-amerykańsko - francuska konferencja, na której mają być rozpatrzone propozycje Francji w sprawie dostaw węgla i koksu z Zagłębia Ruhry.

Nowe projekty

rozwiązania problemu palestyńskiego

GENEWA. — Koła poinformowane w Genewie przypuszczają, że raport komisji palestyńskiej ONZ zawierać będzie projekt utworzenia autonomicznego obszaru żydowskiego wokół Jerozolimy pod powiernictwem ONZ.

Jak wynika z oficjalnych komunikatów komisja jednomyślnie przyjęła 10 zasadniczych zaleceń w sprawie rozwiązania problemu palestyńskiego. Komisja omówiła również sprawę podziału Palestyny. W tej sprawie zostały wysunięte 2 propozycje. według jednej — Palestyna winna być podzielona na 6 kantonów (prowincji) — 3 arabskie i 3 żydowskie. Propozycję tę popierają Hindustan, Iran i Jugosławia. Zgodnie z drugą propozycją, Palestyna ma być podzielona na 2 nawpół niezależne państwa — arabskie i żydowskie Za tą propozycją wypowiedziało się 8 pozostałych członków komisji. Przypuszcza się, że komisja zakończy swą pracę w sierpniu, jednak nie należy się liczyć z osiągnięciem jednomyślnej decyzji.

W telegraficznym SKRÓCIE

□ JENAN. — Były dowódca 2 armii Kuomintangu gen. Czang Hung przeszedł na stronę wojsk demokratycznych,

□ BUDAPESZT — W związku z podpisaniem polsko - węgierskiej umowy lotniczej w połowie września zostanie uruchomiona linia lotnicza Budapeszt — Warszawa.

□ BATAWIA. — Generalny gubernator Indyj holenderskich wyjeżdża do Hagi celem odbycia rozmów z premierem Beelem.

□ KAIR. — W pobliżu poselstwa brazylijskiego w Kairze wybuchła bomba, podłożona przypuszczalnie przez terrorystów egipskich nie zadowolonych z wystąpień brazylijskich na Radzie Bezpieczeństwa skierowanych przeciw postulatom Egiptu

□ PARYŻ. — Na czele delegacji francuskiej która udała się do Warszawy na Zjazd uczestników walki zbrojnej w Warszawie stoi poseł Tillon.

□ SANTIAGO. — W miejscowości Laserena o 570 km na północ od Santiago zanotowano gwałtowne wstrząsy ziemi, które spowodowały znaczne szkody materialne.

□ NOWY JORK — USA wysłały do rządu panamskiego notę, w której żądają pozostawienia im zajętych w czasie wojny baz wojskowych na terytorium Panamy.

□ LONDYN — Do Londynu przybył z Paryża 12-letni król Iraku Faisal.

□ PARYŻ. — W wielkich zakładach samochodowych Peugeot w Montbeliard wybuchł strajk [illegible] robotników, którzy domagają [illegible] podwyżki płac.

□ MOSKWA. — W Zagłębiu Kuźnieckim odkryto bogate złoża rudy żelaznej i manganowej, które zapewnią radzieckiemu przemysłowi hutniczemu pełną samowystarczalność.

□ BERLIN — Od 1 września nastąpi podwyżka ceny węgla niemieckiego, którego tonna będzie odtąd kosztowała 15 dolarów.

□ KRAKÓW. — Przedstawiciel FAO prof. Mu[illegible] zapoznał się w ciągu kilkudniowego pobytu z gospodarką leśną okręgu krakowskiego, po czym wyjechał do Białowieży.

Chłopi otrzymali 5,6 ha ziemi

W przede dniu trzeciej rocznicy reformy rolnej

WARSZAWA. Dzięki zapoczątkowanej jeszcze w czasie działań wojennych Reformie Rolnej, sytuacja wsi polskiej uległa gruntownym zmianom. Przed rokiem 1939 — gospodarstwa o powierzchni do 5 ha stanowiły 64 proc. ogólnej liczby gospodarstw w kraju, a posiadały niewiele ponad 15 proc. ogólnej powierzchni gospodarstw. Natomiast gospodarstwa obszarnicze powyżej 100 ha, które stanowiły 0,6 proc. ogólnej liczby — obejmowały 43 proc. powierzchni gospodarstw.

W roku 1937 Instytut Gospodarstwa Społecznego, na podstawie odpowiedzi rolników [illegible] ilu mają zbędnych ludzi w swym gospodarstwie — otrzymał dla całej Polski około 2 mil. 400 tys. osób na wsi — w ówczesnych warunkach — zupełnie zbędnych. Oprócz tych ludzi, zbędnych całkowicie, było kilka milionów [illegible] krytych bezrobotnych" pracujących, jako najemną siłą robocza tylko dorywczo, w sezonie pilnych robót, np. sianokosów, żniw itp.

Do dnia 1 stycznia 1947 r. nadzielono w Polsce ogółem 841.539 rodzin chłopskich. Przyjmując, że rodzina chłopska składa się przeciętnie z 4 członków, daje to razem około 3 milionów 400 tys. osób, które skorzystały z reformy rolnej.

Średni nadział ziemi z reformy rolnej na jedną rodzinę chłopską według grup społecznych przedstawia się następująco: służba folwarczna — 5,4 ha, bezrolni — 5,6 ha, właściciele karłowatych gospodarstw — 1,6 ha, małorolni — 1,8 ha, średniorolni — 1,8 ha, ogrodnicy i rzemieślnicy — 2 ha.

Na Ziemiach Odzyskanych, z gospodarstw poniemieckich poniżej 100 ha, 350 tys. repatriantów oraz osadników z województw przeludnionych otrzymało ogółem 3 miliony 600 tys. ha.

Zapas ziemi do dalszej parcelacji wynosi: na dawnych terenach około 450 tys. ha., na Ziemiach Odzyskanych około 1,5 milionów ha.

Niezadowolenie w Chinach z polityk USA

MOSKWA. — Korespondent dziennika „Prawda" donosi z Pejpingu, iż w kołach demokratycznych Chin wyraża się otwarcie niezadowolenie z powodu obecności wojsk amerykańskich w kraju. Koła te oceniają obecność wojsk USA w Chinach jako interwencję Amerykanów do spraw wewnętrznych Chin. Na skutek licznych wieców oraz demonstracji na których Chińczycy żądali ewakuacji wojsk cudzoziemskich z kraju, władze amerykańskie niejednokrotnie obiecały, że wojska USA zostaną wycofa-[illegible]

Czang-Kai-Szek oburzony

stanowiskiem wysłannika Trumana

[illegible] — Czang-Kai-[illegible] piątek rano na posiedzeniu Rady Stanu. Oświadczył on, że pożegnalna deklaracja gen. Wedemayera jest „obelgą dla Chin". Po krótkich obradach, Rada przychyliła się do zdania przywódcy mniejszościowej partii Młodych Chin Tseng-Szi-Tsega, który wyraził pogląd, że krytyka Wedemayera nie koniecznie musi przedstawiać punkt widzenia rządu amerykańskiego i Chiny nie powinny reagować przed powrotem Wedemayera do USA i przed zajęciem stanowiska przez rząd Stanów Zjednoczonych.

Lato było kapryśne

Sierpień pod znakiem deszczu

WARSZAWA. Tegoroczne lato okazało się niezwykle kapryśne. Pogoda na terenie całej Polski wykazywała dużą zmienność.

W świetle ścisłych danych, jakimi rozporządza PIHM, przebieg lata był następujący:

W pierwszej połowie czerwca powietrze polarno-morskie spowodowało wzrost zachmurzenia, a następnie obfite deszcze, zwłaszcza w górach

Na ogół średnia temperatura we wszystkich dzielnicach Polski była wyższa, od normalnej, w niektórych dniach w górach spadała jednak poniżej zera. W ostatnich dniach czerwca najwyższa temperatura przekroczyła 30 stopni ciepła. Miesiąc ten odznaczył się w porównaniu z wieloletnimi da-[illegible] opadów. Na Pomorzu i Mazurach niedobór ten dochodził do 60 proc.

Również i lipiec przyniósł bardzo zmienną pogodę. Na Pomorzu, Mazurach, Podgórzu Sudecko-Karpackim najniższa tempe-[illegible]. Jeszcze chłodniej było w górach.

Lipiec tegoroczny wykazał wyższą temperaturę od przeciętnej w tym miesiącu z lat ubiegłych Opady naogół skąpe. W niektórych okolicach dał się nawet odczuć bardzo dotkliwy niedobór.

Obecny miesiąc, sierpień, upływa pod znakiem deszczu i nic nie wróży zmiany na dni najbliższe. W ciągu 27 dni sierpnia opady były prawie dwa razy większe niż normalnie.

Śmierć króla torreadorów

MADRYT. Najsławniejszy torreador hiszpański, Manuel Rodriguer zmarł w piątek rano w [illegible] talu w Lineres, na skutek [illegible] jakie odniósł podczas czwartkowej walki byków.

Refleksje z procesu krakowskiego

Chwyty źle obliczone i źle skierowane

Dwaj główni oskarżeni w procesie krakowskim: Niepokólczycki i Mierzwa — jeden z WiNu a drugi z PSL — naświetlają w swych zeznaniach podłoże polityczne działalności podziemia.

Z jednej strony WiN jako przedłużenie sanacji, dążył przez krecią i bandycką robotę do obalenia Rządu Ludowego w Polsce z drugiej strony PSL, jako legalna ekspozytura całej koalicji reakcyjnej, stara się wszelkimi siłami przerzucić swą działalność z terenu legalnej walki politycznej na bezdroża walki konspiracyjnej.

Dla obu kierunków największym wrogiem jest jednolity front polskich partyj robotniczych.

Przeciwko PPS stosują metodę perfidną i wyrafinowaną. Z propagandowej kuchni podziemia wypuszczają fałszywe odezwy łajdacko spreparowane i jadem reakcyjnym zatrute paszkwile w rodzaju „do towarzyszy z PPS" i nimi karmią członków PPS.

Reakcyjne podziemie we swej nienawiści do Polski Ludowej chciało użyć zatrutych strzał i skierować je przeciwko członkom PPS.

Chwyty te były jednak źle obliczone i źle skerowane.

I stały się jedynie oskarżeniem najcięższego kalibru dla tych wszystkich specjalistów od nieczystej zbrodniczej walki, którzy zasiedli w Krakowie na ławie oskarżonych.

W łajdacki i zbrodniczy sposób chciano wbić klin pomiędzy bratnie robotnicze partie, chciano bolesnie rozedrzeć jeden wielki i silny obóz polskiego proletariatu — obóz postępu i przyszłości obóz rewolucji społecznej

Wzorowano się na Zachodzie gdzie wielkomożna reakcja i jej kapitalistyczne przybudówki również obrzydliwymi fałszami wbijają klin między partie robotnicze i w ten sposób starają się opóźnić rewolucję społeczną, której wielka fala przelewa się obecnie przez cały świat.

My dostatecznie dobrze znamy chwyty światowej reakcji, by się przed nimi obronić.

U nas obroną jest świadomość klęsk polskiego proletariatu w okresie międzywojennym, kiedy brak nam było jedności działania klasy robotniczej, zdecydowanego i męskiego stanowiska wobec naszych wrogów.

Dzisiaj ciężka walka o byt robotnika i pracownika cementuje nasze szeregi i cementują ją również takie fakty z jakimi spotykamy się podczas procesu krakowskiego.

Widzimy bowiem, że nasi wrogowie czyhają tylko na nasze rozbicie, szukają jakiegoś słabego punktu, gdzieby można było wbić klin i powoli rozsadzać jedność klasy robotniczej i po kolei niszczyć nasze partie.

Na to nigdy nie pozwolimy, gdyż jesteśmy świadomi, że bez jednolitego frontu PPS i PPR nie ma zwycięstwa, a bez zwycięstwa naszego nie będzie postępu i odbudowy naszego kraju.

Niedźwiedź pożarł dozorcę

Straszny wypadek w ZOO

PARYŻ. W paryskim ogrodzie zoologicznym wydarzył się w czwartek tragiczny wypadek. Jeden z niedźwiedzi pożarł dozorcę, który opiekował się zwierzęciem od szeregu lat.

W chwili gdy dozorca, Henri Touseau sprzątał klatkę, niedźwiedź rzucił się na niego i rozszarpawszy pazurami, zaczął pożerać żyjącego jeszcze człowieka.

Na krzyk nieszczęśliwego nadbiegł rzeźbiarz, który pracował w pobliżu i począł młotkiem i dłutem bić rozwścieczonego niedźwiedzia.

Policja, która przybyła po krótkim czasie, zastrzeliła drapieżcę, jednak dozorcy nie udało się ura-

Z PRASY ZAGRANICZNEJ

Les Nouvelles Économiques

KACI MAJĄ PIERWSZEŃSTWO: OFIARY MOGĄ POCZEKAĆ...

„Ofiary powinny mieć pierwszeństwo przed swymi katami". Ta formuła premiera Ramadier ma zasługę postawienia rządu amerykańskiego przed ogromem odpowiedzialności w związku z ostatnimi pertraktacjami, w czasie których koła brytyjskie i francuskie odkryły zaciętą wolę ludzi z Wall Street i ich rządu do „postawienia" na Niemcy.

Oddajmy jednak sprawiedliwość Marshallowi. Przecież on nigdy nie ukrywał swoich rzeczywistych intencyj. Prasa różnych odcieni głośno mówiła o tym tragicznym sekrecie Policsynela. Chodzi o to, by unicestwić umowy poczdamskie, projekty radzieckie i francuskie umiędzynarodowienia i angielskie uspołecznienia. Chodzi Waszyngtonowi o to, by za cenę dyplomatycznego zwrotu bez precedensu o 180 stopni przerzucić się od planu totalnego odprzemysłowienia Niemiec do planu Trumana przywrócenia produkcji 14 milionów ton stali ze szczytowego roku 1938-go."

Słowa te pisane były jeszcze przed ogłoszeniem „historycznych" uchwał konferencji anglo - amerykańsko - francuskiej. Przywrócenie produkcji niemieckiej do poziomu z r. 1936 jest więc tylko etapem.

Po r. 1936-tym, w którym maszyna wojenna Niemiec zaczynała dopiero nabierać obrotów, przyjdzie rok 1938, rok największej koniunktury, rok zaboru Austrii i okaleczenia Czechosłowacji, rok 1 milionów ton stali.

Niemcy idą więc w kalkulacjach Wuja Sama przed swymi ofiarami. I nie tylko Niemcy. To samo dzieje się na Dalekim i Bliskim Wschodzie.

„Odbudowa pokonanych odbywa się wszędzie. W Japonii Mac Arthur obniżył standart życiowy japońskiego robotnika i chłopa w sposób wprost tragiczny, a z drugiej strony pozwolił, by przemysł eksportujący wykorzystał 80 proc. swych mo-[illegible].

Wobec tego japońskiego renesansu, możliwego tylko w rezultacie ogromnych inwestycji amerykańskich taktyki „współpracy" ze strony Mac Arthura oraz ostrych represyj przeciw partii socjalistycznej i ruchowi zawodowemu, na Dalekim Wschodzie jesteśmy świadkami gwałtownych antyamerykańskich odruchów.

W Chinach Kuomintangu przywódca skrajnej prawicy Pu Hung Hsi, min. wojny i [illegible] Czang - Kai - Szek przyznał, że USA są odpowiedzialne [illegible] obecny kryzys i wojnę domową. Przez odmowę poważnej pomocy ekonomicznej, przez rezerwowanie całego [illegible] dla Japonii, Stany Zjednoczone zaostrzyły tragicznie nędzę mas ludowych wywołując [illegible] konflikty.

Należy stwierdzić w związku z tym, że od kilku miesięcy na Dalekim i Bliskim Wschodzie popularność amerykańska [illegible] fiar, jakie alianci składają na rzecz swych wrogów. Podobnie i w Europie, którą plan Marshalla rozciął na dwie części zaczyna się wytwarzać przeciw Ameryce jednomyślność rozgoryczonych".

Jedynym pozytywnym osiągnięciem konferencji anglo - amerykańskiej jest to, że dziś nawet najbardziej zaślepieni musieli przejrzeć. Ofiary nie chcą czekać dłużej!

Nauczyciele spełnią swój obowiązek

W przededniu nowego roku szkolnego

Osiągnięcia i troski — zadania na przyszłość

W dniu 3 września br. rozpoczyna się w Polsce nowy rok szkolny. Zainauguruje go przemówienie radiowe ministra oświaty Skrzeszewskiego.

Sale i ławy szkolne w uczelniach średnich i szkołach powszechnych zapełnią się młodzieżą, która po okresie wakacyj z nowym [illegible] sił przystąpi do pracy.

Trzeba przyznać, że uczyniono znaczny wysiłek, aby młodzież szkolna mogła spędzić wakacje w odpowiednich pod względem zdrowotnym warunkach.

Liczne kolonie i półkolonie [illegible] wątpliwie przyczyniły się do poprawy stanu zdrowotności młodzieży. Mimo, że były w tej dziedzinie pewne braki, to jednak bezsprzecznie wysiłek władz, jak i [illegible] nych instytucyj i przemysłu był znaczny.

Tysiące młodzieży, w górach, nad morzem i wśród lasów przez okres dwóch miesięcy nabierało sił i zdrowia.

Teraz nastąpił moment, kiedy trzeba pożegnać się z beztroską dni wakacyjnych i przystąpić do nauki, która w efekcie da nam tak potrzebnych w wielu dziedzinach fachowców, odpowiednio przeszkolonych i przygotowanych do wykonywania powierzonych funkcyj.

ZADANIA SZKOLNICTWA W 1947 — 48 ROKU

Na zwołanej w ostatnich dniach konferencji kuratorów okręgów szkolnych min. Skrzeszewski omówił podstawowe zadania szkolnictwa w roku 1947—48.

Z pośród tych zadań podkreślić należy 1) uporządkowanie gospodarstwa szkolnego, w szczególności [illegible] ci szkół i przygotowanie planu [illegible] woju tej sieci zgodnie z planem gospodarki narodowej, uporządkowanie ebazy materialnej szkół. 2) dalsza troska o poprawę bytu nauczyciela, 3) rozszerzenie i pogłębienie ofenzywy ideologicznej na całym froncie oświatowym, 4) nowy [illegible] pracy, jej organizacja i racjonalizacja pracy administracyjnej szkol[illegible]

[illegible]

W przede [illegible] go roku szkolnego warto podkreślić pocieszający fakt, że zatamowany został odpływ sił [illegible] skich ze szkolnictwa.

W pierwszym okresie [illegible] głości fatalny stan materialny kadr nauczycielskich był powodem przenoszenia się [illegible] innych zajęć, a w pierwszym rzędzie do przemysłu.

Istniała też wówczas uzasadniona obawa, że szkolnictwo stanie przed katastrofalnym faktem znacznego braku sił nauczycielskich, [illegible] uniemożliwiania zostanie normalna nauka dla wielu dzieci w wieku szkolnym.

W wyniku okresu okupacji i tak przecież istnieją duże luki w zakresie sił nauczycielskich.

Wystarczy przytoczyć opinie prezesa okręgu śląsko - dąbrowskiego w Katowicach tow. Feliksa Józefowicza, według których na naszym terenie brak jest około 1000 nauczycieli do stanu jaki uważać moglibyśmy za wystarczający.

Dlatego też liczyć się należy z tym, że w nadchodzącym roku szkolnym obciążenie nauczycieli pracą będzie wyższe niż dotychczas.

Mimo w dalszym ciągu trudnych warunków materialnych nauczyciele pełni są wiary, że władze dołożą starań, aby ci ofiarni pracownicy oświatowi, kształtujący dusze naszej młodzieży, przyszłości narodu, uzyskali wreszcie odpowiednie do ich wysiłków wynagrodzenie [illegible] troską Rządu jest dalsza poprawa bytu nauczyciela uzasadnia tą [illegible] dzieję, która staje się bodźcem do dalszej wytężonej pracy [illegible]

Ponad to chodzi o uregulowanie istniejących jeszcze rażących nieraz dysproporcyj w zakresie płac. Tak np. naczelnik wydziału w kuratorium otrzymuje około 4000 zł. większe pobory miesięczne niż powiatowy inspektor szkół powszechnych. Także nauczyciele posiadający rodziny oraz długoletnią praktykę [illegible] wodową otrzymują uposażenie [illegible] nauczy[illegible] od [illegible] dawna w szkolnictwie i nie posiadających rodziny na utrzymaniu.

Sądzimy, że słowa wypowiedziane przez kierownika resortu oświaty w Polsce odnośnie troski o poprawę bytu nauczycielstwa, będą realizowane natychmiast, gdy tylko ukształtują się odpowiednio nasze możliwości gospodarcze.

Oczekują na to szerokie rzesze nauczycieli, którzy niewątpliwie swój obowiązek względem młodzieży i Państwa wypełnią w zupełności.

AKCJA DOSZKALANIA

Związek Nauczycielstwa Polskiego, którego zadaniem jest troska [illegible] interesy swych członków, duży nacisk kładzie na zagadnienie doszkalania zawodowego nauczycieli. W związku z tym w okresie wakacyjnym na terenie całego kraju odbyły się kilkanaście kursów wakacyjnych cztero - tygodniowych, w których udział wzięło łącznie kilkuset nauczycieli.

Kursy miały za zadanie dokształcanie zawodowe fachowo oraz ideologicznie, na które nacisk specjalny kładzie Ministerstwo Oświaty, licząc, że nadchodzący rok szkolny stanie się okresem przełomowym w zwycięskiej walce demokracji o duszę i postawę nauczyciela.

Najwięcej kursów wyszkoleniowych odbyło się na terenie okręgu ZNP woj. śląsko - dąbrowskiego, bo dwa w Ustroniu i jeden w Aleksan[illegible] pod Bielskiem. Brali [illegible] z różnych ośrodków Polski

Starzy, doświadczeni nauczyciele przepełnieni troską o uzupełnienie kadr wychowawców, sami nakłaniają młody narybek pośród kolegów zawodowych do dalszego szkolenia [illegible]

W akcji tej w Polsce przoduje okręg woj. śląsko - dąbrowskiego, w którym, jak poinformował nas przewodniczący działu pedagogicznego ZNP w Katowicach ob. Marcin Szeligiewicz istnieje 12 grup wyższych kursów nauczycielskich w ośmiu powiatach. Kształci się w nich około 350 nauczycieli.

Kursy wakacyjne organizowane w całej Polsce miały za zadanie przygotowanie przodowników do akcji dokształcania nauczycieli w [illegible] mach konferencyj rejonowych.

Jak wynika z przytoczonych danych, nauczycielstwo samo docenia wartość akcji doszkoleniowej i wielu nauczycieli okres wakacyj przeznaczyło na pracę nad sobą, rezygnując z zasłużonego odpoczynku.

ZDROWIE NAUCZYCIELA — NAJISTOTNIEJSZYM PROBLEMEM

Kadry nauczycielskie wyszły z okresu okupacji poważnie uszczuplone i znacznie wyczerpane pod względem fizycznym. Nic też dziwnego, że obecnie powi[illegible]za się wśród nauczycieli procent wypadków zapadania na zdrowiu. Przez wielu z nich okres wakacyj został wykorzystany na kurację. Niestety nie zawsze poszczególne, terenowe ubezpieczalnie społeczne stanęły w tym względzie na wysokości zadania. Np. nauczycielstwo z terenu Zagłębia Węglowego ma pewien żal z tego powodu do Ubezpieczalni Społecznych w Bytomiu, Tarnowskich Górach i Gliwicach, gdy natomiast u

(Dokończenie na str. 4)

Węgrzy w poszukiwaniu właściwej drogi

Dziś nowe wybory do parlamentu

Kryzys polityczny, jaki przeżyły Węgry po zdradzie i ucieczce premiera Ferencza Nagy i wykryciu spisku przeciw republice, miał doniosły wpływ na rozwój wypadków politycznych w państwie naddunajskim i nowe przegrupowanie w wachlarzu partyjnym.

Udowodnił on, że podziemna robota reakcyjna, zmierzająca do walki ze zdrowymi elementami, a przede wszystkim do stworzenia w tej części Europy ogniska zapalnego i wysuniętej placówki reakcji światowej, ma swoje równoległe tory we wszystkich niemal państwach Europy Wschodniej i prowadzona była planowo przez czynniki światowe, dążące za wszelką cenę do zahamowania zwycięskich prądów postępowej polityki socjalistycznej.

SMUTNY BALAST.

Afera Nagy nie była wydarzeniem odosobnionym, ani samoistnym. Łączyła się bowiem historycznym łańcuchem błędów z całą przedwojenną i wojenną polityką reakcyjną Węgrów. Ciążył na niej smutny i tragiczny dla narodu węgierskiego balast ostatnich dwudziestu kilku lat rządów reakcji węgierskiej.

Kiedy Węgry zostały oswobodzone przez Armię Czerwoną, a faszyści węgierscy zgnieceni i ukarani na Węgrzech dokonał się przewrót społeczny. Do głosu doszły opozycyjne partie robotnicze i chłopskie. Pierwsze wybory dały zwycięstwo partii chłopskiej.

I wtedy właśnie rozpoczął się proces, który doprowadził potem do afery Nagy, proces tak do złudzenia przypominający manewry naszego PSL w czasie Rządu Jedności Narodowej.

Większość w wyborach zdobyła Kisgazda Part głosami reakcyjnych czynników i drobnomieszczaństwo. Wskazuje na to jej zwycięstwo w milionowym Budapeszcie. Kierownictwo partii nie oparło się o masy chłopskie i nie reprezentowało ich interesów, zaczęło natomiast działać pod wpływem skomplikowanych i ukrytych sprężyn burżuazji stołecznej i zagranicznych wpływów. Reakcja węgierska postawiła na błędnego chłopskiego konika i myślała, że on pociągnie jej balast z rządów Horthy'ego Gömbösa et cump. Zaczęto lansować orientację kapitalistyczną i tak jak Rallay podczas wojny kokietował Londyn i Waszyngton.

Jak wiadomo, polityka ta skończyła się katastrofą i zdradą premiera rządu węgierskiego.

NOWE WYBORY

Dziś odbędą się na Węgrzech nowe wybory do parlamentu węgierskiego. Naród węgierski staje do nich z nowym doświadczeniem.

Wprawdzie wszystkie partie oddzielnie idą do wyborów, jednak z tego tworu powstanie napewno rząd koalicyjny, pozbawiony elementów reakcyjnych, które skupiają się wokół opozycyjnej partii Partii Niezależnych Węgrów

Rząd taki zerwie napewno z łańcuchem błędów, poprowadzi naród węgierski na drogę reform społecznych, której od dawna szukają wielcy przywódcy demokracji węgierskiej z Ludwikiem Kossuthem na czele.

Z naszego stanowiska

Co wybierze Labour Party?

(i) Wedle doniesień z Londynu rząd Stanów Zjednoczonych w rozmowach na tematy gospodarcze wysunął pod adresem rządu brytyjskiego między innymi żądanie, dotyczące zniesienia nacjonalizacji przemysłu stalowego w Wielkiej Brytanii, rozluźnienie już dokonanej nacjonalizacji angielskich kopalń węgla, oraz odstąpienie od zamiaru znacjonalizowania przemysłu w Zagłębiu Ruhry.

Żądania Stanów Zjednoczonych dotyczą najbardziej programowych celów rządu Labour Party oraz spraw z dziedziny pierwszoplanowych zagadnień wewnętrznych Anglii, mają charakter stanowczy, z czego wynikałoby, że nie przyjęcie ich przez rząd brytyjski będzie równoznaczne ze zrezygnowaniem z pomocy amerykańskiej w rozwiązaniu gospodarczych trudności Anglii.

Przede wszystkim należy stwierdzić, że przez takie postawienie sprawy rząd Stanów Zjednoczonych staje się oficjalnie reprezentantem poglądów i interesów wielkokapitalistycznych. Żądanie zahamowania podjętych przez rząd Labour Party reform społecznych jest wyraźnie sprecyzowanym wystąpieniem, godzącym nie tylko w Anglię, ale w interesy całej Europy, która albo już zrealizowała postulat znacjonalizowania przemysłu, albo też jest w trakcie jego realizowania. Nie stwarza to sytuacji nowej, gdyż w tendencjach rządu Stanów Zjednoczonych orientowali się wszyscy od dłuższego już czasu, ale usuwa wszelkie dotychczasowe niedomówienia i pozwala państwom europejskim spojrzeć na zagadnienie bez żadnych osłonek i złudzeń.

Kraje Europy wschodniej i środkowej mają swoje poważne zastrzeżenia pod adresem Labour Party i rządu premiera Attlee. Nie mniej jednak należy stwierdzić, że w obecnych warunkach ten właśnie rząd, a nie żaden inny, stwarza maksimum szans na porozumienie się z resztą Europy, on właśnie może pozytywnie rozwiązać narastający po wojnie problem: czy Europa tworzy całość, czy też będzie rozbita na skłócone czy też wręcz zwalczające się bloki.

Wiemy, co reprezentuje kandydat na objęcie steru rządów w Anglii p. W. Churchill. Wyznaje te same zasady gospodarcze i społeczne którymi kieruje się rząd amerykański, a poza tym jest zapalonym zwolennikiem ściślej współpracy Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii.

W swoich nastawieniach p. Churchill nie jest odosobniony w Anglii. Takie same zasady jak on wyznają bankierzy i przemysłowcy angielscy. Oni również zgodziliby się na wszelkie warunki Ameryki, wierząc, że przy jej wydatnej pomocy udałoby się zahamować postęp socjalizacji na terenie angielskim i zatrzymać, czy też wręcz odwrócić procesy społeczne, zachodzące w okresie powojennym omal we wszystkich krajach europejskich.

Jaka droga stoi przed Labour Party i premiera Attlee? Przyjęcie „ultimatum" amerykańskiego oznaczałoby zarówno rezygnację z samodzielnej polityki Wielkiej Brytanii, całkowite podporządkowanie się wpływów Stanów Zjednoczonych, jak również odstąpienie od najbardziej minimalnego programu socjalistycznego. Z przebiegu kongresów partyjnych Labour Party wiemy, że dotychczasowa linia polityczna i rozwiązania gospodarcze rządu premiera Attlee nie wywołuje entuzjazmu w szeregach partyjnych. Wprost przeciwnie, zaznaczała się wyraźna opozycja, która całkiem niedwuznacznie wyrażała swe niezadowolenie nawet w czasie debat w Izbie Gmin.

Podporządkowanie się żądaniom Ameryki musiałoby więc wywołać ostre sprzeciwy wewnątrz partii i groziłoby bardzo poważnymi komplikacjami, aż do rozłamu włącznie. Również i masy społeczeństwa angielskiego, które w wyborach obdarzyły zaufaniem Labour Party, dając im olbrzymią większość w Izbie Gmin, szły niewątpliwie za przedstawionym im w okresie wyborczym przez labourzystów programem. Całkowita więc rezygnacja z tego programu w razie przyjęcia żądań amerykańskich mogłaby całkowicie przekreślić rolę i znaczenie Labour Party na wyspach brytyjskich.

Dlatego też wydaje się nam, że premier Attlee nie może przyjąć żądań, wysuniętych przez rząd Stanów Zjednoczonych, zarówno ze względów programowych swej partii, jak również nie będzie chciał przegrać w opinii mas wyborczych, które dotychczas podtrzymują go z niezmienną konsekwencją oddając na labourzystów głosy we wszystkich wyborach uzupełniających.

Do nowych wyborów jest jeszcze dość daleko. Normalnie mają się one odbyć dopiero w 1950 r. Komplikacje wewnętrzne mogłyby wytworzyć sytuację, która zmuszałaby do rozwiązania Izby Gmin i rozpisania nowych wyborów, co szłoby po linii obecnej taktyki p. W. Churchilla, a wbrew interesom Labour Party.

Odrzucenie żądań amerykańskich pogłębi niewątpliwie już istniejące między Anglosasami rozdźwięki. Brak pomocy amerykańskiej stworzy rządowi labourzystów poważne trudności gospodarcze. Równocześnie zmusza go do całkowitej zmiany polityki, co daje też szanse utrzymania samodzielności i niezależności w stosunku do Stanów Zjednoczonych. A do roku 1950 jest jeszcze dość daleko. Podjęta współpraca z Europą stwarza [illegible] na nowe możliwości, których wykorzystanie dawałoby sukcesy, umożliwiające labourzystom utrzymanie władzy i po następnych wyborach

Wieczny czar Gdańska odżywa

pod pracowitymi rękoma Polaków

— Długo włóczyłam się po starych, zrujnowanych uliczkach Gdańska. Patrzyłam na to straszliwie zniszczone miasto poprzez szczerby jego ruin. Z resztek poburzonych kościołów i domów odtwarzałam obraz Gdańska takiego, jakim był przedtym... z poszczerbionych kościelnych murów czytałam o jego polskości. Przecież ten ceglany, surowy, przeczysty w linii gotyk jest zupełnie taki sam, jak gotyk kościołów i zamków obronnych polskiego Pomorza. Malborg, Olsztyn, Kwidzyn... trzynasty, czternasty i piętnasty wiek.

W późniejszych zabytkach architektonicznych Gdańska znać już wpływ flandryjsko - holenderski. Nic dziwnego. W ślad za coraz ściślejszymi stosunkami handlowymi musiały następować wpływy kulturalne. Surowy gotyk ustępuje u schyłku XV-go wieku tak zwanemu „gdańskiemu renesansowi". Malownicze domy o smukłych elewacjach, zdobne szczyty, przepiękne polichromie i złocenia...

A teraz? — Gdzieniegdzie jeszcze żałośnie zwisa bogaty fronton nad zrujnowaną kamieniczką gdzieniegdzie złoci się ząb [illegible].

Oto Dwór Artusa — ośrodek życia dawnego Gdańska, klub, w którym gromadzili się bogaci mieszczanie, gdzie pili piwo i załatwiali transakcje. Zniknęły nagle w wyobraźni ruiny i gruzy. Zobaczyłam Gdańsk z przed kilkuset lat. Zaroiły się ulice i place Wyległ na nie tłum zasobnych mieszczan w futrzanych szubach, elegancików w opiętych pantalonach i polskich szlachciców w karmazynowych kontuszach, którzy przyjechali tu sprzedać pszenicę z ostatniego zbioru. Tu właśnie w Dworze Artusa zbierali się codziennie by kłócić się [illegible] ceny zbóż i cienkich, złotolitych tkanin.

Jedna, druga, trzecia sala... Potykam się nagle o jakąś kupkę gruzów. Nagłe ocknięcie: Nie ma bogatych mieszczan i nie ma pięknych fresków na ścianach. Są tyl ko gruzy.

W Biurze Odbudowy Gdańska zapewniono mnie, że Dwór Artusa będzie w szybkim tempie odbudowany. Ma się stać kiedyś honorową salą zebrań.

Później byłam w kościele Panny Marii. Nie zmogła ogromnej, górującej ponad miastem wieży wojna. Nie zmógł jej pożar, który spalił wnętrze katedry. Stary poczerniały mur, w nim wysoko rznięte otwory okienne, nad wieżą brak dachu. Przed dwieście lat budowany był kościół Panny Marii. Czternasty i piętnasty wiek. Imponujące wrażenie sprawiają ogromne kościelne nawy okolona 36 pustymi kaplicami. Spokój i jakieś wielkie dostojeństwo. Majestat wieków górujący nad wszelkimi ludzkimi namiętnościami nad żywiołami i kataklizmami Katedra mimo, że okaleczona, pozostała wspaniała jak przed tym.

I ona także będzie odbudow[illegible]. Dziś już rozbrzmiewa w jej [illegible]wach stuk młotków i głosy robotników. Rekonstruują tu wszystko z największym pietyzmem i prawdziwym zrozumieniem sztuki. Widziałam świeżo załatany ząb wieży. Nie różnił się dobo[illegible] cegieł, ani kolorem od re[illegible].

[illegible] odbuduje... tak mo[illegible] to powiedzieć bez najmniejszej blagi. **Co krok spotykam [illegible] jakiejś zburzonej uliczce całkowicie odbudowany dom.** Dom w którym już mieszkają ludzie, a właściwie źle się wyraziłam, bardziej pracują niż mieszkają. Na **dzielnicę mieszkalną przeznaczony jest raczej Wrzeszcz.** W Gdańsku mieścić się będą urzędy i instytucje.

Na podkreślenie zasługuje fakt, iż Biuro Odbudowy stara **się w świeżo odremontowanych budo[illegible] zachować właściwy styl [illegible].** Tak jak w pracach przy Katedrze, tak i tu dba się o niestwarzanie dysonansów architektonicznych. Parę gotowych kamieniczek wygląda tak jak wyglądały mieszczańskie domy starego Gdańska.

Oczywiście, w dzielnicy nowej **rekonstruuje się również nowoczesne domy.** I tak np. Wrzeszcz przeznaczony na dzielnicę mieszkalną **da pomieszczenie 100 tysiącom ludności.** W tej chwili przystąpiono już do poszer[illegible] głównej arterii komunikacy[illegible] Wrzeszcza, dla stworzenia ulicy dwutorowej. W związku z tym trzeba będzie przesunąć sześć budynków o 22 metry wgłąb. Przesunąć, bez burzenia, wraz z [illegible]damentami. **Będzie to pierwszy tego rordzaju eksperyment budowlany w Polsce.**

W samym Gdańsku odbudowa posuwać się będzie systemem gwiaździstym. Będzie się kasować i ujednolicać pod względem stylu poszczególne dzielnice mi[illegible]sta.

Krystyna Dąbrowska

PRZEGLĄD P[R]ASY

Na tropach kołtuństwa

Pod tym tytułem zamieściła „Ga[z]eta Ludowa' artykuł, w którym przytoczone zostały przykłady [illegible]istego, nieszlacheckiego kołtuństwa pewnych sfer naszej — czasem [illegible] wierzchu nawet „radykalnej" — inteligencji.

Uwagi „Gazety Ludowej" spotkały się ze słuszną odprawą „Robotnika", w której czytamy:

„Nie mamy pretensji [illegible] zagadnienie nie zostało pogłębione w dziennikarskim artykule Nie mamy pretensji nawet o to, że z problemu tego „Ga[illegible] dowa' zrobiła sobie spr[illegible] tekst do flankowego ataku na demokrację ludową; powiedzmy, że jest to jej prawo, prawo organu stronnictwa zasadniczej, niekonstruktywnej, antyustrojowej op[illegible]zycji. Ale krytyczni i uważni c[illegible]telnicy gazety p. Giełżyńskiego [illegible] mów pp. Mikołajczyka i Wójci[illegible] pretensję o popieranie, hodowanie lub co najmniej pokrywanie i tolerowanie politycznego, kulturalnego i obyczajowego kołtuństwa, w społeczeństwie polskim. Społeczeństwo zaś nie dzieli się tylko na partie. Chowa się ono w określonej atmosferze podziałów, na klasy, na prądy ideowo - kulturalne, na orientacje społeczno - obyczajowe. Orientacja, która w obecnej fazie rozwoju historycznego Polski krystalizuje się wokół PSL, jest tak czy owak źródłem wszelakiego typu kołtuństwa — także, a może przede wszystkim kołtuństwa obyczajowego, kamieniem kładącego się nieraz także na postępowaniu naszej inteligencji i biurokracji.

Trzeba patrzeć jednym i drugim okiem, trzeba widzieć rzeczy [illegible]nie. Trzeba rozumieć bi[illegible] i trzeba wyciągać wnioski [illegible], a nie z płaskich, dwuwy[illegible] obrazów.

Oto istota sprawy. Oto dla[illegible]go krzyk o kołtuństwo brzmi [illegible] łamach „Gazety Ludowej" [illegible] najbardziej fałszywie. Ten [illegible] znajduje potwierdzenie nawet [illegible], wyrażonej o „Gazecie Ludowej" [illegible] krakowskim Stanisława [illegible]

W przede dniu nowego roku szkolnego

Dokończenie ze strony 3.

bezpieczalnia katowicka wywiązała się wobec nauczycieli w zupełno[illegible].

Ze względu na ważność roli, jaką spełniają nauczyciele, troska o i[illegible] zdrowie winna się stać jednym [illegible] najistotniejszych zadań, stojących do zrealizowania przed czynnikami, które powołane są do spełniania opieki w tej dziedzinie.

SPRAWA PODRĘCZNIKÓW SZKOLNYCH

Na bieżący rok szkolny zapowiedziano wydrukowanie 20 milionów podręczników szkolnych, przy czym nacisk położono na dostarczenie książek szkole podstawowej. W [illegible] rę możności przygotowywane [illegible] również podręczniki dla szkół średnich ogólnokształcących i zawodo[illegible].

Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych podają, że wydru[illegible] już ponad 11 milionów książek szkolnych.

Obecnie w druku znajduje się około 6 milionów dalszych.

Mogą być pewne trudności z dostarczeniem w terminie podręczników na poszczególne tereny. W [illegible]dym bądź razie sądzić należy, [illegible] nauczycielstwo pokona je, tak jak dotychczas zwyciężało przeszkody, nieraz piętrzące się przed nimi:

GMACHY SZKOLNE JESZCZE W REMONCIE

Jeżeli chodzi o budynki szkolne to w zakresie ich odbudowy zrobiono już wiele w całym kraju. W [illegible]suuku do potrzeb jest to kropla [illegible] morzu. Szereg budynków szkolnych na terenie woj. śląsko - dąbrowskiego, jak i innych znajduje [illegible]cze w trakcie remontu.

Wpłynie to niewątpliwie [illegible]nienie rozpoczęcia w nich [illegible]nej pracy.

W każdym jednak razie olbrzymia większość młodzieży szkolnej w dniu 3 [illegible].

Dla kadr nauczycielskich oznacza to nowy okres wysiłków i trudów, dających w efekcie dalsze normowanie zagadnienia oświaty w Pol[illegible].

[illegible]

TO i owo

WUJ SAM ROZBROJONY

JAMES Forrestal, minister wojny USA, siwieje ze zmartwie[illegible]a. Jakżeż bowiem ma się czuć do[illegible]ze człowiek, który dowodzi naj[illegible]abszą armią mocarstwa, które [illegible]

Amerykanie rozbroili się szybko [illegible] dosyć gruntownie, jeżeli dzisiaj [illegible]ala ich wewnętrzna armia składa się z jednej dywizji piechoty, dywizji spadochronowej, niepełnej dywizji pancernej, sześć eskadr bombowców, z których jedna [illegible]lizowała się w operowaniu [illegible] atomową, trzech eskadr [illegible]skich i jednej eskadry [illegible].

Równie kiepsko przedtawia się sprawa z amerykańskim przemysłem wojennym Przemysł lotniczy, który w latach 1941 — 1945 rękami wyprodukował rękoma 2.100,000 robotników 96,000 samolotów bojowych, produkuje dzisiaj zaledwie sto aparatów na miesiąc, zatrudniając w sumie tylko 160.000 robotni[illegible]. Należy się dalej liczyć z poważnym brakiem fachowców w zawodach technicznych. Ten „deficyt" wystąpi szczególnie ostro w r. 1949, kiedy to w Stanach Zjednoczonych zabraknie 37.805 inżynierów.

Inną piętą achilleową amerykańskiego systemu gospodarczego jest sytuacja transportowa. 85 proc surówki żelaznej dla hut USA transportuje się kanałem, łączącym Jezioro Huron z sąsiednim jeziorem. W razie zniszczenia, lub zablokowania Kanału, przemysł stalowy stanie z powodu braku surowca

Temu stanowi rzeczy winna zaś jest... bomba atomowa. Przyznaje to otwarcie min. Forrestal, który ostrzega Amerykanów, by wyzwolili się z „atomowego kompleksu", który w USA odgrywa rolę podobną jaką 15 lat odgrywała we Francji „linia Maginota" Wojny nie robi się i co najważniejsze nie prowadzi modnym pociśnięciem guzika. [W]ojna to miliony ludzi, dziesiątki tysięcy samolotów, czołgów i armat, to tysiące statków.

I dlatego partia wojenna w USA przegrała, a na amerykańskim rozbrojeniu zdecydowanie zyskał pokój świata. Zanim zaś min. Forrestal pogodzi kłócących się ze sobą i rywalizujących generałów i admirałów, pokój ten wzmocni się i okrzepnie!

ODBUDOWA WARSZAWY — TO ZWYCIĘSTWO NAD ZABORCZOŚCIĄ NIEMIECKĄ.

WIKTOR CZYK

Wytykać - czy nie wytykać?

Dedykowane konwolentom opinii publicznej

Są ludzie, którzy twierdzą, że należy pisać tylko o rzeczach dobrych i zjawiskach dodatnich, o osiągnięciach pozytywnych. Może i racja. Poco pisać na przykład o niebezpieczeństwie czerwonki? Prawda?

Lepiej przemilczeć. Kto się ma zarazić, to i tak się zarazi. Kto ma umrzeć, to i tak umrze. Bóg dał — Bóg wziął. Moira, fatum, kismet. Los Przeznaczenie

Piszmy o tym jacy zdrowi jesteśmy. O grożących chorobach — sza. Pst. Cicho. To wywiera złe wrażenie

Ale cóż z tego, kiedy nie wszyscy chcą to zrozumieć. I co gorsza nie chcą tego zrozumieć czynniki kształtujące nasze życie państwowe i społeczne. Partie polityczne, mężowie stanu, politycy, posłowie w sejmie, prokuratorowie, sędziowie mówią głośno o konieczności zwalczania spekulacji, nawołują do tępienia nadużyć, wzywają do walki o uczciwego człowieka, piętnują wszelkie szkodliwe zjawiska, wypowiadają walkę kołtuństwu, zalecają czujność wobec legalnych i nielegalnych ośrodków dywersji. Na każdym kroku słowem i czynem wykazują troskę o zdrowie naszego organizmu społecznego i państwowego, walczą o wartości moralne narodu. Walczą wskazują nie tylko na to, co jest dobre, ale i wytykają to, co jest złe.

Wyobrażam sobie jak muszą cierpieć ci superhyperostrożniacy i pełni przedwojennych tradycyi radośni twórcy, kiedy czytają w gazetach i słuchają w radio mocne słowa mocnych ludzi mówiących bez ogródek o istniejącym jeszcze tu i ówdzie źle które trzeba żelazem wypalić.

Jak można? — Społeczeństwo się dowie, że u nas istnieje spekulacja i złodzieje mienia publicznego Jak można? — marszczą groźnie brwi. To może spowodować złe wrażenie w społeczeństwie. Otwarte piętnowanie bolączek rodzi szkodliwe nastroje. Można o tym mówić po cichu między sobą Ale tak otwarcie, na głos? Straszne

Trudno Ludzie którzy nadają kierunek naszemu życiu społecznemu, nie liczą się jakoś z takimi [illegible] złe nie przemilczają Otwarcie z nim walczą

A ponieważ przykład w tym wypadku dobry, bardzo dobry już przez samo swoje źródła — idzie z góry, więc i ci, których niejako posłannictwem (oto słowo w którym się lubują parweniusze umysłowi) jest demaskowanie zła i oświetlanie reflektorem potępienia chociażby tylko pokpiwającego — najbardziej wstydliwych i najskwapliwiej ukrywanych zakamarków naszego życia — z tym większym zapałem służą na swój sposób dobrej sprawie. Mowa o literatach, dziennikarzach, satyrykach a w szczególności o felietonistach.

I to właśnie boli pogromców minionych czasów i metod.

Że to psiakrew nie można im zatknąć gęby, tym pismakom — myślą ze złością. Dlaczego wobec takiego stanu rzeczy nie zastosuje ograniczeń w wypowiedziach takich indywiduów, które mącą błogi spokój społeczeństwa (ale... jakiego? przyp aut.). Kto im pozwolił wypominać dyrektorskie rozjazdy samochodami. Kto im pozwolił zaglądać za kulisy „urzędowych" decyzyj? Kto im pozwolił piętnować samowolę? Jak śmią kpić z tradycyj narodowych, Gdzie tytuł do ośmieszania tromtadracji? Jakim prawem zwalczają wady narodowe? Dlaczego wreszcie, toleruje się jeszcze do tego wszystkiego publikowanie listów czytelników, uskarżających się na rozmaite niesprawiedliwości, niesprawiedliwostki, kanty i grandy?!":

Nie od tego, moi panowie. Nie od tego!

Tak. Żal mi tych wrogów niewygodnej dla nich tolerancji i wolności słowa zbyt często przykrej dla ich poglądów i rozumienia istoty nowej rzeczywisto[ści]

To może dać pozytywne rezultaty ...

Współdziałanie zdrowego elementu kupieckiego

w akcji walki ze spekulacją

Omawiając sprawę walki ze spekulacją oraz jej dotychczasowe wyniki i chcąc obiektywnie potraktować te zagadnienia nie zamykamy oczu na przysłowioną drugą stronę medalu.

Założeniem i tendencją władz państwowych w prowadzonej akcji jest unormowanie w pierwszym rzędzie kwestii cen i norm zysku, w dziedzinie handlu ...

W obu tych działach, co kilkakrotnie podkreślaliśmy panowały stosunki, które nie mogłyby być tolerowane w zadnym rozsądnym systemie. Trzeba bowiem wziąć pod uwagę, że nikt trzeźwo myślący nie może zgodzić się z taką sytuacją, aby w okresie odbudowy, gdy klasa robotnicza ponosi wielkie ofiary, pewne grupy społeczne bogaciły się nad miernie, kosztem właśnie mas pracowniczych, pogłębiając ich trudności, braki i niedostatek.

Nic też dziwnego, że postępowanie pewnych spekulanckich elementów w handlu i rzemiośle zmusiło klasę robotniczą do samoobrony i władze państwowe do ustawowego uregulowania podstaw zamierzonej akcji.

Dziś już możemy mówić o wynikach dotychczasowych, konieczności dokonania pewnych usprawnień, jak i o ustosunkowania się do tej akcji kupców i rzemieślników

Codziennie prawie podawane wiadom. z terenu całego kraju za wierają dane odnośnie stwierdzonych uchybień ze strony kupiectwa oraz rzemiosła.

Przewinienia są różne, od drobnych wypadków nieujawniania cen na małowartościowe artykuły do poważnych spraw ukrywania znacznych ilości artykułów pierwszej potrzeby.

Są to najrozmaitsze dowody, że akcja tego rodzaju, jak obecnie prowadzona, była życiową koniecznością ze strony pracujących, w których obronie stanęły władze państwowe, dbające o ... poziom ich życia.

Pisaliśmy już uprzednio, że rzemiosło polskie pozytywnie odniosło się do prowadzonej akcji, współpracując z odpowiednimi organami kontrolnymi oraz komisjami cennikowymi.

Również zorganizowane kupiectwo zdecydowanie odgrodziło się od tych, którzy handel opierają na założeniach spekulacyjnych.

Jak ta sprawa wygląda w praktyce i oświetleniu samych przedstawicieli kupiectwa mówić możemy na podstawie danych uzyskanych z terenu województwa śląsko - dąbrowskiego.

Poinformowano nas np. że wśród ukaranych grzywnami za różnego rodzaju przekroczenia kupców, znajduje się znikomy p o cent zorganizowanych w stowarzyszeniach Kary do ... w znacznej większości, bo od 50 do 80 proc. ogólnej ilości tych którzy dopiero po okresie wojennym zajęli się handlem

Stanowią oni na obszarze prawie całej Polski około 80 proc. ogółu kupców.

Nie ulega kwestii, że wielu z pośród nich jest spekulantami i kombinatorami. Zdarzają się jednak również wypadki nieświadomego raczej przekroczenia przepisów. Wiąże się to ogólnym brakiem wyszkolenia zawodowego nowych kadr kupieckich.

Stowarzyszenia kupieckie współdziałając w akcji ze spekulacją prowadzą specjalny dział informacyjny, który zwraca uwagę członkom na niedociągnięcia i braki. Ponadto każdy zrzeszony kupiec zobowiązany jest do zwrócenia uwagi swym kolegom zawodowym w razie zauważenia jakichś usterek.

W Zabrzu np. kupiectwo stworzyło tzw. trójki istrukcyjne, które patrolują sklepy tak, aby ich prowadzenie odpowiadało wymogom zarządzeń przeciwspekulacyjnych.

Pewien mankament istnieje w kwestii tzw. w handlu zasady od kupu. Dotyczy to szczególnie ... warów poniemieckich i niektórych niekurantowych lub sezonowych, które kupiec przez dłuższy czas posiada na składzie

W obecnej sytuacji istnieją właśnie dla kupców trudność w stosowaniu zasady odkupu.

Ponadto kupcy stoją nieraz przed prawdziwymi zagadkami w dziedzinie ustalania cen i przystosowywania się do nich niektórych instytucyj Tak np. poinformowano nas, że pewne placówki Państwowej Centrali Handlowej w ciągu bieżącego miesiąca sprzedawały kupcom bibułki do papierosów (100-kartonowe) po 33 zł. za sztukę w hurcie, gdy cena ustalona była urzędowo na 20 zł., a kupiec miał sprzedać ten artykuł w detalu po 28 zł Zdarzały się i inne wypadki w dziedzinie stosowania cen maksymalnych.

Wszystko to niewątpliwie stwarza trudności w unormowaniu naszego handlu.

Kupcy zwracają również uwagę na fakt ciągłego tolerowania tzw. handel, które stają się terenem handlu łańcuszkowego, gdzie też przecieka nielegalnie różnego rodzaju towar

W tej dziedzinie niewątpliwie przystąpić trzeba do energicznej szej akcji tym bardziej że większość handlujących na wolnym rynku, to uchylający się od płacenia podatków i świadczeń na rzecz Państwa.

W zakończeniu przedstawiciele kupiectwa wysuwali postulat aby w akcji walki ze spekulacją, przeprowadzanych lustracjach i kontrolach stosowano więcej życiowego podejścia.

Wydaje nam się, o ile i ze strony ogółu kupców, okazywane będzie większe zrozumienie dla prowadzonej akcji wówczas niewątpliwie następować będzie normowanie warunków pracy na odcinku handlu

Władze państwowe niejednokrotnie podkreślały, że nie dążą do likwidacji prywatnego handlu.

W modelu gospodarczym nowej Polski przewidziane jest przecież wyraźnie jego istnienie, naturalnie w przystosowaniu do ogólnych potrzeb i wytycznych gospodarki narodowej.

Współdziałanie w akcji walki ze spekulacją, stosowanie się do zarządzeń władz, oraz poczucie obywatelskie — to najłatwiejsza i najprostsza droga do osiągnięcia celu...

Przekuwanie torów

na linii Kraków - Przemyśl

Dnia 15 października br. rozpoczęte zostaną prace przy przekuwaniu torów szerokich na normalne na linii **Gliwice — Port przez Bytom—Hajduki—Katowice — Kraków — Przemyśl — granica** państwa wraz z przyległymi rzekotorowymi rozgałęzieniami **Roboty trwać będą do dnia 22 listopada br.**

W terminie od 15—28 października ruch po szerokim torze będzie się odbywał w ograniczonym zakresie (po 1 torze). Poczynając od 29 października rozpocznie się ruch w ograniczonym zakresie po normalnym, przekutym już torze na całej linii, zaś ruch po szerokim torze będzie przerwany.

Od dnia 23 listopada **br. rozpocznie się ruch 2-torowy normalny** na przekutych torach.

Ponad miliard złotych

dała akcja pomocy zimowej

Rozpoczynająca się w dniu 1 października akcja pomocy zimowej pokieruje podobnie jak w roku ubiegłym Centralny Komitet Opieki Społecznej.

Akcja pomocy zimowej w roku ubiegłym przyniosła **ponad miliard złotych.** Zbiórki pieniężne dały ponad 621 milionów zł, a subwencje rządowe wyniosły 75 milionów Ponadto pokaźne sumy wpłynęły z opodatkowania kin i teatrów, z imprez i kwest ulicznych oraz z darów w naturze.

Objętym opieką pomocy zimowej wydano ponad 42 miliony gorących posiłków oraz 2,747.978 kg. suchych produktów. Ponad to wydano blisko 200 tys. sztuk odzieży, obuwia, bielizny i materiałów tekstylnych. Wartość wydanych lekarstw w ramach udzielanej pomocy lekarskiej wyniosła blisko 7 milionów złotych.

Fakty przeczą stawianym zarzutom

Spółdzielczość w nowym ustroju gospodarczym Polski

Parę cyfr wystarczy, by zorientować świat pracy w zagadnieniu spółdzielczości w Polsce.

3.162,000 członków — to jest ... ganizowana ... która niewątpliwie może zaważyć na szali rozwoju ... lecznego.

Spółdzielczość jest organizacją gospodarczą jawną, pracuje dla Państwa, dla mas pracujących Nikt nie twierdzi, że aparat spółdzielczy funkcjonuje idealnie. Jednak każdy ... si oddać sprawiedliwość, iż w najcięższych chwilach regeneracji naszego państwa, spółdzielczość ... ła nam duże usługi społeczne i gospodarcze.

10.311 spółdzielni stanęło do pracy, 14.696 punktów sprzedaży za jęte było rozdziałem nie tylko żywności.

Spółdzielnia „Społem", ... 300 hurtowni powiatowych i 100 placówek specjalnych w województwach czy rejonach gospodarczych, w pierwszym szeregu torowała drogę do zadośćuczynienia potrzebom ogółu

Polska Partja Socjalistyczna, jako stronnictwo oddawna, od chwili założenia „Społem", czynnie popiera agendy spółdzielcze.

Dobrze się stało, że ukazała się obecnie broszura pt. „Spółdzielczość" w nowym ustroju gospodarczym Polski". Autorem jest Stefan Surzycki. Pióro jego na łamach prasy PPS zwracało nieraz uwagę mas

Jest on znanym działaczem spółdzielczym.

Słowo jego oparte jest o wieloletnie doświadczenie.

Broszura pt. Spółdzielczość" w nowym ustroju gospodarczym Polski ...

Ważną jest rzeczą, iż wnosi ona właściwą orientację w zagadnienie spółdzielczości w Polsce.

Obala urojone pretensje, daje materiał faktyczny z pierwszej ręki. Świat pracy z broszury tej dowie się rzetelnie czym naprawdę jest spółdzielczość w nowym ustroju gospodarczym Polski

Stefan Surzycki na wszystkie zarzuty stawiane spółdzielczości odpowiada faktami. Najlepsza to broń.

Broszura Stefana Surzyckiego, powinna dotrzeć do jak najszerszych mas ludzi pracy.

Przynosi przecież wiedzę o naszej rzeczywistości, uczy podstaw gospodarki ...

Autor tej broszury odpowiedział wyczerpująco na zarzut „zbożowy". stwierdzając, iż „olbrzymią większość zboża na potrzeby aprowizacji kraju dostarczyły spółdzielnie". Zarzut nadużyć też nie wytrzymał próby. Stefan Suszycki mówi nam iż „spółdzielczość jest w mniejszym stopniu od innych sektorów terenem tego rodzaju nadużyć, że lojalnie, z całym poczuciem odpowiedzialności dostosowała się do potrzeb mas pracujących i wytycznych polityki państwowej". Wreszcie uwaga: „nie może być mowy o przeciwstawianiu się Państwa i jego polityce gospodarczej, gdyż Państwo ludowe i spółdzielczość to te same zorganizowane masy pracujące".

Broszurę Stefana Surzyckiego wydała spółdzielnia nakładowa „Wiedza". Sięgnąć po nią winien każdy inteligent i robotnik, pragnący rzetelnie poinformować się, jak jest z naszą spółdzielczością, czym jest spółdzielczość w nowym ustroju.

Koniec spekulacyjnej kariery

Nieuczciwy kupiec-milioner za kratami

(H). Ostatnio brygada Społecznej Komisji Kontroli Cen w Piekarach Śląskich przeprowadziła kontrolę sklepu tekstylno - galanteryjnego w Piekarach Śl. przy ulicy 3-Maja 19. którego właścicielem jest Kaspruś Jan.

W czasie kontroli ujawniono, że Kaspruś posiada na składzie znaczną ilość towarów tekstylnych i galanterii, których pochodzenia umiał jasno wytłumaczyć. **Dalsze badania dostarczyły rewelacyjnego wprost materiału**

Okazało się, że Kaspruś nie zgłosił remanentów towarów posiadanych u siebie jeszcze z czasów okupacji. Trzeba wiedzieć, że był on okresie okupacji właścicielem tego samego sklepu. Nad to stwierdzono że zakupywał on towar z PCH „Społem" i na podstawie rachunswój towar, nigdzie nie zaksięgował. Mając takie rezultaty dochodzeń, przystąpiono do szczegółowej rewizji sklepu. **W wyniku rewizji znaleziono zamaskowaną skrytkę pod oknem, w której znajdowały się towary tekstylne i galanteryjne.** Prócz tego znaleziono na strychu drugą skrytkę, podobnie jak pierwszą załadowaną towarem.

Widząc, że sprawa przyjmuje niekorzystny obrót, **Kaspruś próbował ... nując im cały swój majątek ... mian za zatajenie sprawy.** Oczywiście nie skorzystano z ponętnej oferty i nieuczciwego kupca aresztowano, pieczętując równocześnie sklep.

Zaznaczyć przy tym należy, **Kaspruś również jest właścicielem czterech kamienic w Piekarach ...**

Przegląd Socjalistyczny

Na współczucie zasługuje ten rodzaj ludzi z gatunku „plus catholique que le pape" (bardziej katolicki od papieża). Troskliwszych, choć częstokroć niefortunnych, a prawie zawsze nierozumnych konwojentów opinii publicznej i gorliwych, zbyt gorliwych dozorców obcych im wewnętrznie za sad wychowania społeczeństwa. Tym bardziej, że z taką samą gorliwością występowaliby przeciw każdemu bezkompromisowemu zwalczaniu zła w każdym ustroju i w każdej rzeczywistości. Byle tylko nie rozdarto zasłony za którą wiodą swoje wygodne życie. Byle tylko „wykazać się" swoją wątpliwej wartości troską o „właściwy" kierunek zeŚrodkowania czujności społeczeństwa. Ale niechby ich tylko spotkała ja ... krzywda, która w stosunku do nich byłaby może sprawiedliwością. Pierwsi by przylecieli bicie na alarm.

O obciążonych dziedzicznie kompleksem ... muszę się wzdrygnąć — nieszargania świętości i wynoszenia pod niebiosa cnót narodowych przy równoczesnym przemilczaniu „niecnot" — kiedy indziej. Temat obszerny i wiecznie aktualny. Obawiam ... często niestety trzeba będzie do niego wracać.

Sens tego wszystkiego co tu z zapałem godnym może lepszej sprawy napisałem zawiera się w zdaniu:

Zło trzeba wytykać. Należy to do obowiązków nie tylko zawodowych, ale i społecznych dziennikarza, nawet, gdy jest on tylko skromnym felietonistą w poczciwej starej gazecie, tolerującej młodzieńcze zapędy średniego współpracownika.

A Adresaci, do których te słowa są skierowane, — to ci wszyscy, którzy wprost i nie wprost raczyli wyrazić swoje powątpiewanie w celowość i potrzebę takich „pregierzowatych" poczynań

...Niezbadane są ścieżki ludzkie go zakłamania.

P. S. W związku z interpelacją czy kilkoro słów poświęconych w felietonie „Zacieśniamy więzy" patriotyczno - wokalno - alkoholowej manifestacji w nocnym lokalu, odnośło się do wyeiecki hawięcej w Katowicach w dniu 1 sierpnia — komunikuję z przyjemnością, że nie. „Opisene" wydarzenie miałem przykrość obserwować w kilka dni (a raczej nocy) później przy okazji „przyjmo-

Będziemy strzec jak źrenicy oka jednolitego frontu PPS i PPR

Robotnicy Krakowa wobec procesu WiN-owsko PSL-owskich spiskowców

Jak pokrótce obwieściliśmy w dniu 29 bm. w sali Społem odbyło się zebranie miejsk. aktywów PPS i PPR. Zebranie, które zgromadziło około 400 aktywistów obu partyj robotniczych, zagaił przewodniczący MK PPS tow. Zygmunt Bodian, powołując do Prezydium: na przewodniczącego towarzysza Legomskiego z PPR, oraz ttow. Ciepielową z PPS Waligórę z PPR, Reimana z PPS Gorgonia z PPR, Ptaka z PPS, Marka i Dzietwę z OKZZ.

Następnie przewodniczący udzielił głosu tow. red. Werflowi i tow. red. Waśniewskiemu, którzy w obszernych referatach naświetlili przebieg krakowskiego procesu.

W czasie ożywionej dyskusji głos zabierali: tow. tow. Śledź (PPR), Biedroń (PPS), Gorgoń (PPR) Ciepielowa (PPS), Marek (OKZZ), Sroczyński (PPR) i Rejman (PPS).

W wyniku dyskusji zebrani uchwalili jednomyślnie rezolucję, którą wydać postanowili w formie odezwy potępiającej PSL-owsko WiN-owskich zdrajców i wzywającą do dalszego cementowania jednolitego frontu klasy robotniczej. Aby zadokumentować swe oburzenie i jednolity stosunek do przestępców sądzonych w Krakowie, wszyscy obecni na sali aktywiści złożyli pod odezwą podpisy.

ROBOTNICY I PRACOWNICY UMYSŁOWI KRAKOWA! TOWARZYSZE I TOWARZYSZKI!

W Krakowie toczy się proces WiN i PSL. WiN układał „czarne listy" działaczy robotniczych, którzy mieli być zamordowani. Zdradzał tajemnice państwowe, wojskowe i gospodarcze obcym ambasadorom.

Na tych listach w samym województwie krakowskim znajdowało się wiele setek PPR-owców i PPS-owców, oraz bezpartyjnych robotników i inteligentów. WiN prowadził akcję szerzenia kłamstw, oszczerstw, fałszywych donosów, organizowaną przez Langera, który dla hitlerowskiego gubernatora Waechtera malował swastykę nad Krakowem, ale z zaciekłością zwalczał Polskę Ludową.

PSL utrzymywało ścisły kontakt z WiN-em. Sekretarz wojewódzki PSL, redaktor naczelny „Piasta", zastępca sekretarza generalnego NKW PSL, prezes koła miejskiego PSL otrzymywali stale szpiegowskie materiały WiN, a niektórzy z nich bezpośrednio pertraktowali z przedstawicielami WiN.

WiN wszystkimi siłami popierał PSL, a PSL liczyło na pomoc WiN-u.

WiN mordujący jawnie robotników i PSL łączące obłudnie zapewnienia o sympatii dla klasy robotniczej z zaciekłą walką przeciw ruchowi robotniczemu spotkały się we wspólnej nienawiści do Polski Ludowej. Zastępca sekretarza NKW PSL Mierzwa, oskarżony w procesie krakowskim, w dwulicowy sposób pod osłoną niby demokratycznych zapewnień w praktyce bronił polityki WiN-u.

WiN stawiał nietylko na PSL. Stawiał na agentury reakcji w ruchu robotniczym, na WRN-owskich renegatów socjalizmu. Mieli oni skłócić wewnętrznie PPS, mieli rozbić jednolity front klasy robotniczej, podstawę demokracji polskiej.

Szereg oskarżonych, to docenci profesorowie U. J. Jest to groźny znak świadczący, że ośrodki akademickie naszego miasta nie umieją stworzyć atmosfery zabezpieczającej je przed przenikaniem reakcyjnych szpiegów i awanturników.

Władze bezpieczeństwa sparaliżowały przestępczą robotę Niepokólczyckich i Mierzwów. Ale ich następcy działają nadal, szczując do morderstw skrytobójczych oddając usługi obcym wywiadom, dążąc do wywołania chaosu w kraju, do utrudnienia jego odbudowy. Dlatego w walce z reakcją nie może być wystarczająca niezbędna i owocna akcja Bezpieczeństwa i Sądu. Potrzebna jest równoległa akcja mas ludowych, których interesom grozi przestępcza robota reakcji.

Towarzysze i Towarzyszki!

WiN-owsko PSL-owscy spiskowcy liczyli, że uda się właśnie w Krakowie wbić klin w jedność demokracji polskiej.

My, Kraków pracy, pokażemy, że wiatr, który wieje od Krakowa, wieje w kierunku dla nich wrogim, w kierunku nieubłaganej walki z reakcją, scementowania szeregów klasy robotniczej i całej demokracji polskiej.

Wśród proletariatu Krakowa, pamiętającego rok 1923 i 1930, nie może być miejsca dla śmiertelnych wrogów Polski Ludowej, dla szpiegów z WiN, dla ich wspólników z PSL, dla ich agentów z obecnego WRN.

Ani jeden robotnik, ani jeden inteligent pracujący, ani jeden człowiek pracy nie może należeć do PSL, do partii Kiernika z 1923 roku do partii popieranej przez WiN-owskich autorów „Czarnych list"!

Ani jeden robotnik, ani jeden pracownik umysłowy, ani jeden człowiek pracy nie może dawać posłuchu niedobitkom WRN, którzy dzisiaj są już tylko i wyłącznie agenturą WiN.

Nadszedł czas aby inteligencja pracująca i ośrodki naukowe oczyściły się z reakcyjnej zarazy, która je zatruwa i usiłuje z nich uczynić kuźnie antyludowej i antypaństwowej roboty!

Będziemy strzec jak źrenicy oka jedności klasy robotniczej, jedności działania PPR i PPS!

Będziemy pędzić z naszych fabryk i instytucji na zbity łeb wszelkich agentów WIN i PSL!

Pomożemy Ministerstwu Oświaty, pomożemy postępowym czynnikom inteligencji krakowskiej w uzdrowieniu stosunków na wyższych uczelniach Krakowa!

Precz z reakcją!

Niech żyje jedność Narodu Polskiego, budującego Polskę Ludową, Polskę sprawiedliwości społecznej!

Niech żyje robotniczy, postępo[illegible]

Na pomnik Tow. I. Daszyńskiego

(K) W dalszym ciągu składek na pomnik tow. I. Daszyńskiego wpłynął szereg nowych wpłat.

Komitet fabryczny PPS Elektrowni Miejskiej przekazuje na cel kwotę 2 000 zł. zawezwał Komitet Fabryczny Gazowni Miejskiej do wpłacenia takiej samej kwoty.

Na wezwanie tow. Streka Jana tow. Łątka Stanisław wpłacił 500 zł. i wzywa tow. tow. Kurka Mariana, Paszucha Jana, Stokowskiego Władysława, Findysza Juliana, Pokorskiego Bronisława, mgr. Laaska Adama, Sowickiego Józefa, Strugę Piotra i Kalitę Mieczysława.

Tow. Lis Stanisław wezwany przez tow. Streka wpłacił 500 zł. i wzywa tow. tow. Bujasa Edwarda, Latowskiego Alfreda, Salawe Józefa, Zaczka Piotra, Wierońskiego Stanisława oraz wszystkich członków PPS Zarządu Miejskiego do wpłacenia nie niższej kwoty niż 100 zł.

Spodziewamy się, że akcja zbiórkowa na pomnik tow. I. Daszyńskiego przybierze w najbliższych dniach na szybkości ze względu na kończący się okres urlopowy. Prace nad realizacją budowy tego pomnika są w toku. Związane są one ze znacznymi kosztami.

Nie wątpimy że ambicją każdego z towarzyszy będzie aby realizację budowy tego pomnika przyspie[illegible]

ODBUDOWA WARSZAWY — TO ODPOWIEDŹ CAŁEJ POLSKI NA NAPAŚĆ GERMAŃSKĄ W 1939 R.

Silne lotnictwo to potęga Odrodzonej Polski

(K) W sobotę rozpoczął się pierwszy po wojnie Tydzień Ligi Lotniczej, obchodzony w skali ogólnokrajowej. W ramach tego Tygodnia odbędzie się obchód święta lotniczego. Liczne imprezy i rewie lotnictwa wojskowego i cywilnego będą miały na celu zobrazować rozwój odrodzonego lotnictwa polskiego a równocześnie osiągnąć pewien dochód, który będzie całkowicie przekazany na dalszą rozbudowę lotnictwa.

Obywatelski Komitet organizujący Tydzień Ligi Lotniczej wydał specjalne ulotki, których znaczna liczba pojawiła się już w oknach i witrynach sklepowych. Nie wątpimy, że społeczeństwo wykupuje masowo te ulotki poprze inicjatywę Komitetu.

Tydzień Ligi Lotniczej rozpoczął się w sobotę wieczorem capstrzykiem na Rynku Krakowskim i pochodem organizacji młodzieżowych z transparentami propagującymi hasła Ligi Lotniczej.

W niedzielę odbędzie się loteria, gdzie wygrywać będzie można bezpłatne bilety przejazdu nad Krakowem samolotami II pułku lotniczego i Aeroklubu Krakowskiego. Cena losu 100 zł.

Dnia 3 września odbędzie się pokaz szybowców na lotnisku szkoły szybowcowej w Bodzowie. Dnia 5 września na wieży ratuszowej wyświetlane będą filmy lotnicze. Wstęp bezpłatny. Sobota i niedziela upłyną pod znakiem święta lotniczego, które rozpocznie się w sobotę porankami w szkołach, capstrzykiem w godzinach wieczornych i złożeniem wieńca na grobie Nieznanego Żołnierza.

W niedzielę po akademii w godzinach przedpołudniowych na zakończenie nastąpi po południu wielki pokaz lotniczy na lotnisku Rakowicach.

Plon niesiemy plon

(K) Żniwa dobiegły końca. Lato zmierza już ku jesieni. W wielu miejscowościach okres żniw zakończył tradycyjny obchód ludowy tzw. dożynki.

Ostatnio wojewoda krakowski tow. dr. Pasenkiewicz wziął udział w tej pięknej uroczystości ludowej w Szczyrzycu w powiecie limanowskim. Uroczystość ta zbiegła się z tradycyjnym dorocznym odpustem. Wojewoda w towarzystwie starosty limanowskiego tow. Fleszera po wzięciu udziału w ceremoniach kościelnych, związanych z odpustem podejmowany został przez Opactwo tamtejszego klasztoru Cystersów.

Następnie goście owacyjnie witani przez miejscową ludność udali się na dziedziniec szkoły powszechnej, gdzie staraniem miejscowego koła świetlicowego i młodzieży gimnazjum szczyrzyckiego odbyło się widowisko regionalne zakończone fragmentami wesela szczyrzyckiego oraz oryginalnym miejscowym obrzędem dożynek.

Kulminacyjnym punktem uroczystości było wręczenie wielkiego wieńca dożynkowego tow. wojewodzie, jako włodarzowi Ziemi Krakowskiej.

Tow. dr Pasenkiewicz dziękując za dar wygłosił krótkie przemówienie podkreślając rolę chleba oraz znaczenie godnego wysiłku w pracy nad odbudową Polski Ludowej. Uroczystość zakończyło manifestacyjne odśpiewanie Hymnu Narodowego i Roty.

W majątku państwowym w Chełmie pod zarządem Wydziału Rolnictwa U. J. w Krakowie odbyły się dożynki urządzone staraniem prof. U. J. tow. Listowskiego. W dożynkach wzięli udział przedstawiciele partyj politycznych, Związku Samopomocy Chłopskiej i Banku Rolnego. Dożynki zakończyła zabawa ludowa.

15 lat więzienia za nielegalne posiadanie broni

(S) Przed Rejonowym Sądem Wojskowym stanął Franciszek Poprawa, który był sądzony w trybie doraźnym. Poprawa oskarżony był o nielegalne posiadanie broni z przechowywaniem jej w skrytce domowej.

Sąd po przesłuchaniu szeregu świadków, skazał Paprawę za powyższe przestępstwo na 15 lat więzienia.

Dokąd pojedziemy w niedzielę?

W przełom Skawy

Nie tak wspaniały jak Dunajca, Popradu lub Soły przecież także nader malowniczy przełom tworzy rzeka Skawa w swym biegu od Skawiec za Kalwarią aż po Jaroszowice przed Wadowicami. Krętymi zakosami przedziera się tu Skawa między grupą Leskowca 922 m. w Beskidzie Małym a Jaroszowicką Górą [illegible] m. w Pogórzu Karpackim, kryjąc w swej dolinie wsi: Mucharz, Zagórze, Brańkówkę, Świnną Porębę i Gorzeń. Najpowabniejszą część przełomu na 6 — 7 km długości przypada na Zagórze, Brańkówkę i [illegible] koniec Mucharza, na której rzeka tworzy już nie zakręty, ale wprost łamańce jakieś tym podziwienia godniejsze, że wytworzone nie w skalistym podłożu, ale w miękkim piaskowcu i fliszu.

Ten geologiczny budulec sprawia też, iż brzegi rzeki są tylko miejscami urwiste i strome, że lesiste [illegible] wzgórza opadają połogo [illegible] korycie rzeki dużo jest [illegible] osypisk i kamieńców porosłych krzewami. W zaroślach tych ukrywa się Skawa, jej bieg jest mało widoczny idącemu dołem, a odkrywa się tylko w pełni ze wzgórz przyległych, jednym słowem piękno przełomu nie jest fotogeniczne, dlatego dotychczas mało zwrócił on na się uwagi turystów, i naukowych badaczy.

Z powodu krętości koryto opuścił odcinek przełomowy gościniec ze Suchej do Wadowic, a w jego zygzak zapuścił się tylko tor kolejowy z dwoma przystankami Zagórze i Mucharz. Nie dostrzeże jednak piękna przełomu ten kto przebędzie go w kolejowym wagonie. Cel ten osiągnie tylko ten, kto od Skawiec do końca Mucharza, względnie po Świnną Porębę przejdzie go pieszo, lub przejdzie kajakiem przy średnim przynajmniej stanie wody.

Przełom Skawy debiutuje dopiero jako cenny okaz górskiej przyrody i jako powabne, pełne wszelkich [illegible] let spokojne letnisko.

W domach Zagórza, Brańkówki, zwłaszcza Mucharza osiadają letnicy. Wyborna kąpiel rzeczna, mnogość licznych przechadzek, górskich widoków, niczym nie zakłócona cisza, zwabiają ich w to ustronie.

Stary, duży Mucharz mniej ma tych zalet, więcej nieco wygód. Jego nowy kościół, nader efektownie na zboczu góry postawiony, był w swych dawniejszych formach najstarszą pólbabiogórską parafią z tradycjami o św. Wojciechu, a jego stara o romańskich zarysach karczma „Czartak" była niegdyś zborem ariańskim, potem przytuliskiem [illegible], w końcu ulubionym miejscem przechadzek i opisów poety E. Zegadłowicza i jego grupy poetów „Czartaku".

Zniszczyli go Niemcy i materiału użyli do budowy drogi dowozowej do mucharskiego przystanku kolejowego. Drogi tej zaś potrzebowali do dowozu bomb, które fabrykowali w świetnie tu ukrytej małej wytwórni mączki kościanej do upra[illegible] mi bombami wszelkiego kalibru, a alianckie samoloty choć szukały tego gniazda, nie zdołały go przecież odszukać i zniszczyć.

Koło mucharskiego przystanku przełom Skawy czyni ostatni, silny prawie jak Pienińskie Przechodki — zakręt i od Świnnej Poręby płynie już rzeka ku Świnnej Porębie mało krętą i długą doliną, której najciekawszym przedmiotem jest dworek piewcy Beskidzkich Powsinogów Emila Zegadłowicza w Gorzeniu Górnym.

Wycieczka w przełom Skawy jest dla Krakowa łatwą i 1-dniową. Ze stacji Skawce pieszo do końca przełomu 10 — 12 km, powrót do niej przez Mucharz 5 km. Kto dwa dni wycieczce poświęci i przenocuje w Mucharzu, ma w drugim dniu piękną turę przez ślicznie zalesioną górę Jaroszowicką 544 m. do Wadowic lub do Kleczy Dolnej. Pojazdami mechanicznymi należy udać się z Wadowic gościńcem pod Mucharz przejść pieszo przez przełom, a ze Skawiec wrócić okrężną i zajmującą drogą przez Zembrzyce, Harbutowice i Mogilany, łącznie ok. 120 kilometrów.

Kazimierz Sosnowski

Uwaga ZNMS-owcy!

Komisja Kadr przy Krakowskim Środowisku ZNMS [illegible] niżej wymienionych Towarzyszy do stawienia się w sekretariacie Środowiska [illegible] sobotę 6 września o godz. 14-tej celem złożenia egzaminu kwalifikującego na członka zwyczajnego ZNMS.

Przed egzaminem przedłożyć należy życiorys oraz kwit opłaconej [illegible] Napiszodu'

1) Waydowski Bohdan; 2) Walaszewski Adam 3) Wilkowski Alfred; 4) Ziemkiewicz Tadeusz; 5) Seweryn Zygmunt; 6) Zabiak Mieczysław; 7) Frelich Mieczysław; 8) Setkowicz Jan; 9) Pałczyński Wacław; 10) [illegible]ewski Zygmunt; 11) Zabiegaj Leszek; 12) Zieliński Eugeniusz; 13) Plak Marian; 14) Śliwińska Wiesława; 15) Kozłowska Danuta; 16) Kowalski Antoni; 17) Michniak Czesław.

Następny [illegible] zostanie ogłoszony [illegible]

Równocześnie Komisja Kadr wzywa wszystkich Towarzyszy do zapoznania się z treścią broszury programowej ZNMS i „Płomieni".

Towarzysze, chcący pracować aktywnie proszeni są o zgłaszanie się u I sekretarza w godzinach urzędowych.

Sytuacja na rynku mięsnym

ulegnie poprawie

(S). Sytuacja na rynku mięsnym bardzo interesuje społeczeństwo krakowskie, gdyż zarówno [illegible] jak tłuszcz są jednym z podstawowych elementów odżywiania.

Na podstawie dokładnych informacji, zasięgniętych u źródła ustalimy [illegible] w Krakowie daje się zauważyć pewne ożywienie na rynku mięsnym, jak również w dowozie żywca — nierogacizny i rogacizny.

W dnie sprzedaży we wszystkich sklepach Wojewódzkiej Spółdzielni Mięsnej liczni konsumenci otrzymują w kolejce po 20 dkg. tłuszczu na osobę po cenach maksymalnych. Jest to rzecz dużej wagi, bowiem w chwili obecnej daje się odczuć w Krakowie poważny brak masła, ponieważ jego wysoka, bo dochodząca do 800 zł za kg., cena. Tymczasem ustalona cena słoniny wynosiła w lipcu 245 zł., w drugiej połowie sierpnia 260 zł., a należy dodać, że w pasku cena słoniny dochodzi do 400 zł. za kg.

Sprzedając mięso i tłuszcz po wytyczonych cenach, Zarząd Wojewódzkiej Spółdzielni Mięsnej poniósł duże ofiary — w pełnym zrozumieniu wagi dwóch zagadnień: utrzymania w chwili kryzysu właściwych cen oraz zaopatrzenia w te produkty, podtrzymujące siły człowieka pracy, najszerszych warstw robotniczych.

Poza słoniną konsumenci mogą zakupić w dowolnych ilościach tak mięso wieprzowe, jak i wołowinę. Niestety nie wszystkie ogólne sklepy masarskie mają ten towar, skutkiem czego w sklepach spółdzielczych w dni mięsne skupiają się tłumy klientów, jednak nie wszyscy są załatwiani bardzo szybko i sprawnie. Oczywiście na większą [illegible] dać wpłynęła zmiana cen, bardziej zbliżona do rzeczywistości, a niezawodnie z czasem cena zostanie tak ustalona, że zapewni większy dowóz.

W okresie kryzysu mięsnego [illegible] pcu i sierpniu, Wojewódzka Spółdzielnia Mięsna miała jednak na [illegible] żdy tydzień odpowiednią ilość [illegible] waru do rozprowadzania tak w [illegible] tailicznej sprzedaży w sklepach, jak i w zaopatrywaniu jednostek wojskowych oraz stołówek przemysłu miejscowego np. Zieleniewskiego, Kabla, Szpitala Wojskowego, Szpitala Ubezpieczalni Społecznej, Solvay, BGS, i szereg innych. [illegible] tym okresie zostały w całości zaopatrzone zarówno w tłuszcz jak i mięso. I tak w miesiącu lipcu wydano dla ludności, wojska i stołówek około 15 ton słoniny i około 100 ton mięsa wieprzowego, a w miesiącu sierpniu — około 11 ton słoniny i 80 ton mięsa wieprzowego.

Dowóz towaru odbywał się własnym aparatem zakupu i własnym transportem. Żywiec zakupywano w okolicach Lublina, Krasnego Stawu, Kraśnika, N. Sącza, Dąbrowy Tarnowskiej i powiatu nowotarskiego [illegible]

Zarząd Spółdzielni ma nadzieję, że w ciągu najbliższych dwuch tygodni rynek Krakowa zostanie w tłuszcz zaopatrzony w dużej mierze.

Mieliśmy możność osobiście stwierdzić na miejscu w Rzezni Miejskiej, że ilościowo dominiuje towar sprowadzany przez Wojewódzką Spółdzielnię Mięsną.

Wielką bolączką jest fakt, że rynek śląski ma znacznie wyższe ceny, wskutek czego agenci śląscy zarówno oficjalni jak i nieoficjalni wykupują żywiec zmniejszając w ten sposób zaopatrzenie rynku lokalnego.

Byłoby bardzo pożądanym, aby wszystkie Komisje Cennikowe niezależnie od czynnika społecznego, zapraszały na swoje konferencje fachowców pracujących w tej dziedzinie, czy to ze Związku Rewizyjnego czy to z Wojewódzkiej Spółdzielni Mięsnej.

W ostatnich czasach Ministerstwo Przemysłu i Handlu ustanowiło generalnego komisarza dla uporządkowania rynku mięsnego, który ze swej strony wydeleguje na każde województwo oddzielnego komi[illegible]

[illegible] rze na unormowanie c[illegible] pomoże przy ustalaniu [illegible] sjach Cennikowych.

Odbudowa Warszawy - to budowa silnej Polski

(A). Pod tym hasłem rozpoczyna się miesiąc wrzesień, który jak pisaliśmy poświęcony jest akcji Pomocy Stolicy. Wysiłki całego społeczeństwa w tym okresie, a więc i wysiłki społeczeństwa krakowskiego — skierowane będą do przyjścia z jak największą pomocą odbudowującej się Warszawie.

Znając ofiarność mieszkańców Krakowa i zrozumienie przez nich najbardziej palących potrzeb naszego narodu, — sądzimy, że nikogo nie zabraknie w szeregu składających ofiary na fundusz odbudowy.

Sądzimy również, że nikt nie odmówi wrzucenia do puszki datku — symbolizującego wielką troskę o przyszłość stolicy, tym bardziej, [illegible] z tych drobnych datków urosną sumy, dzięki którym udział Krakowa w Akcji Pomocy Warszawie — [illegible] będzie tylko hasłem — lecz zmieni się w realne osiągnięcia.

W szeroko pomyślanej akcji zbiórek ulicznych wezmą udział prezydent miasta, wojewoda, przedstawiciele partyi politycznych i organizacji młodzieżowych. Przed gmachem PPS — będzie w niedzielę — 31 sierpnia kwestował tow. dr Drobner.

Nikogo nie zabraknie [illegible] zbierających — nikogo też nie [illegible] ie zabraknąć w spełnieniu obowiązku obywatelskiego — złożeniu datku na odbudowę stolicy.

Nieporozumienie o kurę

przyczyną śmierci młodej kobiety

(S). W dniu 18 października ubiegłego roku w Wysocicach powiat Miechów miała miejsce dramatyczna scena rodzinna która najniespodziewaniej zakończyła się śmiercią młodej kobiety.

Jak się to często zdarza dramat rozpoczął się od drobnego [illegible] zumienia. Oto pies Marianny Fastek zagryzł kurę. Kiedy doniesiono o tym zięciowi Fastkowej, Stefanowi Sodyń, ten podbiegł do psa [illegible] udusił go. Na krzyki teściowej nadbiegł drugi jej zięć Franciszek Łączny, trzymając w ręku rewolwer, który stale nosił przy sobie. Łączny wpadł do izby Sodynia i przyłożył mu lufę do piersi, jednak Fastkowa, jego żona Antonina [illegible] dynia Władysława zdołały uprowadzić Łącznego do sieni. W sieni Łączny wyrwał kobietom jedną rękę [illegible] górę, wołając do kobiet „cofnijcie się, bo będę strzelał".

I rzeczywiście strzelił w kierunku mieszkańca Sodyna, trafiając stojącą przed nim Władysławę Sodyń. Trafiona w pierś Sodyniowa wołając, że jest ranna, — wybiegła na podwórze, gdzie upadła i po kilku chwilach zmarła.

Jak ustaliła sekcja kula przeszła przez płuca i śmierć nastąpiła wskutek krwotoku wewnętrzn[illegible]

Przewód sądowy stwierdził, że [illegible] skarżony nie miał zamiaru strzelać do Sobieniowej, gdyż nie było między nimi zatargów. Jako okoliczność obciążającą Sąd przyjął [illegible] skarżony był dwukrotnie karany za usiłowanie zabójstwa, stale [illegible] broń i używał jej często bez potrzeby, lekceważąc sobie życie ludzkie i stając się przez to osobnikiem niebezpiecznym dla otoczenia.

Oskarżony został skazany przez Sąd Okręgowy w Krakowie [illegible] lat więzienia, a z uwzględnieniem amnestii na 2 i pół roku więzienia.

Sąd Apelacyjny pod przewodnictwem sędziego Pilarskiego skazał Łącznego na 4 lata więzienia za złagodzeniem kary do 2 lat.

WPISY

na kurs plastyki

Ognisko Kultury Plastycznej Związku Zawodowego Polskich Artystów Plastyków w Krakowie rozpoczyna dnia 1 września 1947 r. przyjmowanie wpisów na Trzyletni kurs kultury plastycznej (rok I, II i III) mający na celu wszechstronne wychowanie artystyczne w dziedzinie sztuk plastycznych.

W programie: rysunek, malarstwo, rzeźba, liternictwo, grafika sztuki użytkowe, wiedza o sztuce, sztuka ludowa.

Na ten kurs przyjmuje się jako słuchaczy zwyczajnych (uczęszczających na wszystkie przedmioty) oraz jako hospitantów (uczęszczających na niektóre wybrane przedmioty), osoby które ukończyły 18 lat życia, także pracujące w innych zawodach bez względu na wiek, wykształcenie zawód i uzdolnienie.

Początek kursów 16 września 1947 r.

Wpisy przyjmuje i informacyj udziela sekretariat Ogniska codziennie (z wyjątkiem sobót i świąt) w godzinach od 17 do 19 w Domu Plastyków, Łobzowska 3 I p.

Furiat nożownikiem

OLKUSZ. (jk). 23-letni głuchoniemy Alfred Witek ze Strzegowej gm. Pilica (olkuskie) w przystępie szału napadł na mieszkańca tej samej wioski, Antoniego Leskowskiego i zadał mu 16 niebezpiecznych ran kłutych po całym ciele. Od swej ofiary z trudnością oderwało szaleńca kilku ludzi.

Leskowski walczy ze śmiercią.

Kolczyński

w szpitalu

WARSZAWA — Pięściarski mistrz Polski w. średniej Antoni Kolczyński przebywa obecnie w szpitalu, gdzie został skierowany na skutek ciężkich i bolesnych ataków kamienicy nerkowej. Pobyt Kolczyńskiego w szpitalu potrwa conajmniej 2 tygodnie.

Kolczyński — według jego własnych słów, otrzymał już zwolnienie z „Grochowa". Dalsze zamiary mistrza Polski nie są jeszcze znane.

Kronika wypadków

Pracowity dzień Pogotowia Ratunkowego

(Ar). Dziś o godz. 17 wezwana Straż Pożarna wyjechała na ul. 29 Listopada celem usunięcia złamanego przez wiatr drzewa leżącego wpoprzek jezdni. Padające drzewo uszkodziło przewody telefoniczne [illegible] świetleniowe i kable. Przeszkodę [illegible] Straż usunęła.

—O—

Musiał Marceli masarz lat 51 doznał rany dartej prawego skrzydełka nosowego uderzony przez świecę samochodową, która wyskoczyła z cylindra.

Romanowski Władysław lat [illegible] (Wola Justowska) handlarz obwarzanków został uderzony w czoło w trakcie sporu, prętem żelaznym przez krewką przekupkę na Placu Szczepańskim.

Henek Stanisław robotnik, lat 44 doznał rany tłuczonej palca u [illegible] wskutek zatrzaśnięcia się drzwi [illegible] gonu kolejowego którym jechał. We wszystkich trzech wypadkach wezwany lekarz pogotowia opatrzył kontuzjowanych.

W czasie pracy w hucie szkła na Prądniku Czerwonym spadła ciężka blacha na nogę robotnicy Anastazji Wieczorek lat 38. Po opatrzeniu zranionego prawego podudzia została na przewieziona przez pogotowie do szpitala Ubezpieczalni Społecznej.

W czasie bójki ulicznej przy ul. Chłopickiego został poraniony Walczak Kazimierz, ślusarz, lat 25 (zam. Kielecka 23) doznając ran tłuczonych w okolicy potylicy. Gdy zaalarmowana karetka pogotowia przybyła na miejsce wypadku, [illegible] zastała rannego który puścił się w pogoń za osobnikiem przez którego został pobity. Na chodniku znajdowała się kałuża krwi.

Walczak został zatrzymany [illegible] dyczasie przez władze MO, [illegible] lekarz pogotowia opatrzył go w budynku V komisariatu MO. po [illegible] przewiózł na oddział chirurgiczny szpitala św. Łazarza.

6-letni Szczygieł Mieczysław spadł ze schodów. Lekarz pogotowia po opatrzeniu pozostawił go w domu.

Potrącony został przez wagon szofer Cieślak Tadeusz, lat 27, doznając krwiaka w okolicy kolana [illegible] prawdopodobnie złamania żeber po prawej stronie. Ranny został przewieziony karetką pogotowia do szpitala Ubezpieczalni Społecznej.

RADIO

PONIEDZIAŁEK, 1 WRZESIEŃ

6,00 Sygnał czasu; 6,05 Gimnastyka; 6,15 Dziennik; 6,30 Muzyka poranna; 6,50 Program; 6,57 Sygnał; 7,00 Muzyka polska; 7,15 Wiadomości; 7,35 Muzyka; 7,55 Informacje ogólnopolskie; 8,05 Skrzynka PCK; 8,15 Przerwa; 11,57 Sygnał; 12,05 Wiadomości południowe; 12,10 [illegible] pieśni kaszubskich; 12,25 Audycja dla wsi; 12,35 Słuchamy muzyki i pieśni ze Śląska; 13,00 Z mikrofonem po kraju; 13,10 Muzyka obiadowa; 14,00 Informacje Polski Południowej; 14,15 Komunikaty, 14,2[illegible] Muzyka; 14,40 Audycja dla dzieci; 15,00 Muzyka taneczna; 15,20 Jak [illegible] na Mazowszu — audycja słowno muzyczna; 15,40 Etiudy fortepianowe; 16,00 Dziennik; 16,20 Melodie filmowe; 16,40 Kalendarzyk kulturalno historyczny; 16,50 Pogadanka sportowa — Co przyniosła sportowa niedziela; 17,00 W krainie operetki; 17,35 Rezerwa; 17,45 Pogadanka dla młodzieży; 18,00 Koncert życzeń; 19,00 Z zagadnień świata pracy; U naszych przyjaciół; 19,30 Tria fortepianowe; 20,00 Rezerwa; 20,25 Audycja rozrywkowa; 21,00 Dziennik wieczorny; 21,20 Reportaż dźwiękowy z procesu WiN-u; 21,55 Kwadrans prozy — Miasto niepokonane; 22,10 Wiadomości sportowe; [illegible],15 Pieśni żołnierskie i partyzanckie; 23,00 Dziennik; 23,10 Program na dzień następny; 23,25 Koncert Paganiniego; 23,55 Wiadomości, sygnał, hymn i koniec audycji.

[illegible]

Co, gdzie i kiedy

W TEATRACH:

MIEJSKI STARY TEATR — [illegible] sala — godz. 16,30 — „Kochanek to je" B. Niewiarowicza — gościnny występ zespołu Teatru Polskiego w Warszawie z udziałem Lindorfówny i Wyrzykowskiego

TEATR SCALA TUR — godz. 20 — „Plecy" — komedia muzyczna Jerzego Jurandota.

W KINACH:

KINA OD DNIA 29 SIERPNIA

UCIECHA: Złote wrota
ŚWIT — APOLLO: Rewelacyjny dokument zbrodni niemieckich: Sąd Narodów. Nadprogram Tadżykistan
WANDA: Dziewczęta z baletu
SZTUKA: Pięciu zuchów
WARSZAWA: Fantastyczna, czarująca baśń filmowa: Konik Garbusek
GDAŃSK: Płomień nie zgasł.
WOLNOŚĆ: Nowe pokolenie

POCZĄTEK SEANSÓW: Kinoteatr Świt i Sztuka 15.30; 17.30; i 19,30 Uciecha: 15.30; 17,45 i 20. Wanda, Warszawa, Gdański i Wolność: 16; [illegible]

KINO OŚWIATOWE TOWARZYSTWA PRZYJAŹNI POLSKO - RADZIECKIEJ w Krakowie wyświetla począwszy od dnia 23-go sierpnia [illegible] (sobota) codziennie w ogrodzie (pod gołym niebem) przy ul. Batorego 14 film Radziecki pt. „SEKRETARZ REJKOMU" poprzedzony aktualną kroniką filmową nr 33/47.

Początek seansu o godz. 20.15 [illegible] Wstęp 30 złotych

W razie niepogody film będzie wyświetlany w sali Towarzystwa ul Batorego 14 o godz. 19-tej

Dyżury nocne w aptekach krakowskich

„Pod Orłem" — Plac Zgody 18 „Pod Aniołem" — Dietla 76; „Mr. Marciszewicza — Stradom 2, „Pod Białym Orłem" — Rynek Gł. 45 „Pod Jagiełłą" — Plac Matejki 2; „Warszawska" — 29 Listopada 17, Im. Król. Jadwigi — Karmelicka 9, „Pod Matką Polską" — Krowoderska 74, w Dębnikach — Madalińskiego 7; Mgr. Popiel - Zaufałowej Bronowice Małe — Wyspiańskiego 4

DYŻUR LEKARZA POŁOŻNIKA

Ubezpieczalni Społecznej dnia 31 sierpnia — dr [illegible] Adam — Kopernika 23 — tel. 548-38.

Napój, który uszczęśliwia nasze usta

Fantastyczne dzieje coca-cola

SEKRET „X 7“

Istnieje w Stanach Zjednoczonych tajemnica, jeszcze bardziej strzeżona niż sekret produkcji bomby atomowej. Jej szyfrowa formuła brzmi: „X 7“. Znają ją obecnie tylko dwaj ludzie: dr. **W. Heath** i B. Wells Życie tych ludzi jest niezmiernie cenne. Chodzą otoczeni niewidzialnymi detektywami, nigdy nie jeżdżą samolotem, nie mogą uprawiać niebezpieczniejszych sportów. Gdyby obaj chemicy zmarli, wtedy trzeba by było zejść w podziemia pewnego banku, którego nazwa trzymana jest w ścisłej tajemnicy i po otworzeniu rzeczywistych „siedmiu drzwi" wyjąć z jego skarbca pergamin z kilkoma znakami chemicznymi. Gdyby zaś i ten kawałek papieru przepadł, w takim razie jeden z największych koncernów świata, posiadający kapitał 540 milionów dolarów przestałby istnieć!

Wszystko to brzmi jak bajka z 1001 nocy, ale jest stuprocentową prawdą. Sekretna formuła, która na przestrzeni 70 lat jej istnienia znało najwyżej 7 ludzi (pięciu już nie żyje) to przepis na sporządzenie.. coca-cola najbardziej popularnego na trzech kontynentach napoju Nie są to żarty! Codziennie sprzedaje się w Ameryce, Australii i Azji 34 miliony butelek cocacola. Rocznie obrót wynosi najmniej kilka miliardów dolarów. Coca-cola piją i w Nowym Jorku i w Mexico i w Buenos Aires i w Montevideo i w Cairo. Coca-cola zdobyła przed wojną jako pierwszy europejski kraj — Niemcy, gdzie w roku 1939 sprzedano 110 milionów butelek tego „boskiego" płynu.

EISENHOWER ZAMAWIA Coca-cola

Nowe rynki zbytu i nowe możliwości otworzyły się dla coca-cola w czasie wojny kiedy stała się ona najpopularniejszym napojem w armii amerykańskiej. Obliczono, że G. I. skonsumowali a raczej wypili 5 miliardów porcyj coca-cola na wszystkich frontach. Pierwszym telegramem z głównej kwatery Eisenhowera po zajęciu Północnej Afryki była depesza: „Wysłać natychmiast 8 fabryk coca-cola stop podp. Eisenhower“. Ogółem w latach 1942-1945 założono zagranicą 64 wytwórnie coca-cola. Coca-cola smakowała również marsz Żukowowi na bankiecie w Poczdamie. Pije ją się dzisiaj w Tokio, Kobe i Jokohamie, na atolach Pacyfiku, a nawet zdetronizowany chwilowo przez Amerykanów „król“ atolu Bikini jako odszkodowanie otrzymał skrzynię coca-cola.

Czym jest właściwie ten dziwny napój, który bije popularnością wódkę, wino i piwo? Na „7 X“ składa się woda, cukier, karmel, kwas fosforowy wanilia, trochę kofeiny, oraz wyciąg z liści drzewa kakaowego i orzeszków cola. Cały dowcip polega na odpowiednim zestawieniu tych wszystkich ingrediencyj. Próbowano to robić na własną rękę i w chwili obecnej coca-cola posiada aż 4.000 różnych naśladownictw citra-cola, lime-cola itp. Żadne z nich jednak nie może równać się z oryginałem. Raz w miesiącu dr. Heath wkracza ze sztabem pomocników do centrali Coca-cola w Baltimore i tam w zamkniętej przed światem i ludźmi pracowni odbywa się tajemniczy „obrzęd“ sporządzania „7X“.

SKROMNE POCZĄTKI

Warto cofnąć się trochę w przeszłość i oglądnąć sobie początki coca-cola. Były one nadzwyczaj skromne. Coca-cola wynalazł w r. 1886 niejaki John Pemberton. W pierwszym roku produkcji sprzedał „aż“ 25 galonów napoju, w drugim już ponad 1000. Ale Pemberton nie orientował się w ogromnej wartości coca-cola. Będąc w kłopotach pieniężnych sprzedał 9/10 udziałów wraz z magiczną formułą handlarzowi Asa Candlerowi za 1750 dolarów. Dobrze, że zatrzymał przynajmniej 1 dziesiątą udziałów. Jego spadkobiercy otrzymali za to do chwili obecnej w dywidendach 32 miliony dolarów!

Candler położył podwaliny pod coca-cola. Zrobił z niego napój narodowy. W r. 1919 gdy coca-cola umocniła swe pozycje w Stanach, Candler sprzedał formułę za 25 milionów dolarów towarzystwu akcyjnemu **Woodruffa**. Dziś towarzystwo to rozdziela większą sumę rocznie w formie dewidend.

„Karierze“ coca-coli towarzyszyła naturalnie iście amerykańska reklama. Pemberton, wynalazca napoju wydał na nią 46 dolarów w pierwszym roku. Później rzucano na ten cel miliony dolarów. Całe Stany pokryły się ogromnymi napisami „Coca-cola orzeźnia“, „Coca-cola krzepi“, „Coca-Cola leczy“. I Amerykanie, a za nimi Australijczycy, Argentyńczycy, Meksykańczycy, Egipcjanie, Chińczycy i Japończycy uwierzyli w cudowne właściwości coca-cola.

NA PODBÓJ EUROPY

Dziś coca-cola produkowana jest w USA w 1050 fabrykach sprzedawana w 100.000 specjalnych stoiskach, oraz w 1,300.000 sklepów detalicznych. Zagraniczne fabryki nie są własnością Towarzystwa, ale lokalnych przedsiębiorców, którzy płacą Taki system ułatwia jeszcze właścicielom formuły pewną kwotę za patent produkcyjny ekspanzję coca-coli. Ostatnio Towarzystwo przygotowuje się do „inwazji“ jedynej części świata, która z wyjątkiem Niemiec nie zna dobrodziejstw nowoczesnej ambrozji t.j. Europy.

Złośliwi twierdzą, że coca-cola będzie stanowiła główną pozycję w amerykańskiej pomocy Marshalla. Zamiast zboża i mięsa na Zachodzie będą konsumowali coca-cola, która według opinii Chińczyków „uszczęśliwia nasze usta“.

Tak to Wuj Sam zamierza uszczęśliwić Europę!

Dom Wypoczynkowy OM TUR w Ustroniu.